

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SCLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasni
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večerni g
naročila popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po preizku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovci
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inšerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Števni kandidat.

Po več kot enomesečnem trudapolnem iskanju, se je SDS posrečilo najti kandidata za skupščinski mandat mesta Ljubljane v osebi gospoda dr. Alberta Kramerja. Ta izbera je plod splošne in enodušne ugotovitve zaupnikov SDS, da je načelnik SDS kot kandidat v Ljubljani nemogoč. Stranka, ki si v zavesti sigurnega propada ne upa kandidirati v prestolnem mestu Slovenije svojega šefa, pa tudi z drugim kandidatom ne bo prodrla. Kajti to dokazuje, da Ljubljana pogubno esdeesarsko politiko sploh in načeloma odlanja.

Gospod števeni kandidat namesto dr. Zerjave je v svojem nastopnem govoru v Kazini izredno povzdigoval Ljubljano, tako da bi si smela to šteti v čast, ako ne bi bil g. dr. Kramer slučajno eden izmed glavnih, ki so se z vsemi svojimi silami prizadevali za vidovdanskost ustavo, ki je razdelila Slovenijo v dve oblasti in s tem Ljubljano iz prestolice Slovenije degradirala v sedež oblasti. Ljubljana zaradi sladkih besedi samostojnodemokratskega g. kandidata tudi ne bo pozabila na to, da je glasilo SDS, kojega direktor je g. dr. Kramer, zagovarjalo batinaško politiko onega režima, ki je odstavil prvega ljubljanskega ljudskega župana in občinski svet, pogazil svobodno voljo ljubljanskega meščanstva in postavil na magistrat tri partizanske gerente. Ljubljana je on mesto, ki najbolj trpi po usodi Jadranske in polomu Slavenske banke ter različnih podobnih »gospodarskih uspehih« stranke, ki se zdaj po g. dr. Kramerju proglašajo za zaščitnico »gospodarske in socialne blaginje« našega mesta. Omenjeni gospod je tudi poudarjal potrebo, »da izvojuje volivci slovenski prestolici zopet njen stari ugled in veljavo in da jo postavijo kot enakopravno poleg Zagreba in Belgrada«. Toda ljubljanski volivci ne morejo razumeti, kako naj to izvojuje stranka, ki je Ljubljano dosledno zapostavljala za Belgradom kot prestolico avstrijskantskega, klerikalnega in državi nevarnega slovenskega ljudstva, ki je, kadar je bila na vladi, Ljubljano preobremenjevala z javnimi dajatvami in s svojo centralistično protislovensko politiko največ pripomogla k gospodarski krizi našega mesta in njega delovnih stanov od veleindustrije do ročnega delavca. Ako tedaj besede g. direktorja »Jutr« niso bile gola volivna demagogija, se ne morejo razumeti drugače, kakor da je kandidat SDS s svojim nastopnim govorom sam krvavo ironiziral politiko svoje stranke. Rezultat bo v enem in drugem slučaju isti, da bo Ljubljana, g. dr. Kramerju prihranila težko breme, ki ga po njegovi lastni izjavi pomeni njegova kandidatura.

SDS priporoča svojega kandidata tudi kot iskrenega zagovornika pravic javnih nametščencev. Ti pa vedo, da je baš SDS tista stranka, ki ravno za uradništvo, kadarkoli je bila na vladi, ni ničesar storila, ampak nasprotno podpirala vsak režim, ki je krhal uradniške pravice, ga ohranjal v provizoričnem položaju in gmotno ter moralno pritiskal k tlom, dasi je ravno uradništvo po večini z obžudovanja vredno mesečnostjo vleklo voz SDS. Javni nametščenci, ki so se danes že osvobodili izpod tega jarma, ne morejo smatrati za svojo »iskreno zagovornico« stranko, ki je uradnike devala na proskripcijske liste, jih prestavljala, reducirala in preganjala, če niso povsem parirali dr. Zerjavu. Vse to jamči za to, da se ljubljanski volivci ne bodo dali uspraviti po objavi kandidata g. dr. Kramerja, da bo, če zmaga SDS, zavihrala nad Ljubljano zopet slovenska trobojnica, katere SDS dosedaj ni poznala, ampak tajila.

Ljubljana je postala v novi državi zopet slovenska leta 1925, ko je izvolila za svojega poslanca v skupščini načelnika slovenske ljudske stranke, dr. Korošca. Taka bo tudi ostala, ker jo bo tudi po predstojajočih volitvah zastopal v narodni skupščini dr. Korošec. Nad Ljubljano bo slejkoprej vihrala slovenska trobojnica, zastava SDS pa nikoli več.

RAZKOL V DEMOKRATSKI ZAJEDNICI V HERCEGOVINI.

g Mostar, 26. jul. (Izv.) Med muslimani in med demokrati ni prišlo v tukajšnjem volivnem okrožju do sporazuma, da bi vložili skupno listo za demokratsko zajednico. Muslimani so vložili listo, na kateri so kandidati samo muslimani.

Spor v demokratski stranki akuten.

r Belgrad, 26. jul. (Izv.) Izvršilni odbor demokratske stranke je imel danes dopoldne in popoldne seji, ki sta bili zelo živahni, posebno dopoldanska. Ta je bila posvečena izključno sporu med predsednikom stranke Davidovičem in Vojo Marinkovičem. O sporu samem smo že dovolj pisali. Kratko povedano obstoji spor v sledečem:

Ljuba Davidović kot načelnik demokratske stranke, ki je zastopana v vladi, je mnenja, da vlada ne izvršuje v polni meri dogovorjenih nalog in da dela na škodo demokratske stranke s tem, da izvršuje nad pristaši demokratske stranke teror. Z ozirom na to je Davidović tudi javno dal duška svojem ugorčenju, radi česar so se čutili prizadeti demokratski ministri v vladi. Dr. Voja Marinković je po svojem sestanku s predsednikom vlade nastopil proti takšnemu tolmačenju delovanja demokratskih ministrov, češ da ta očitke v prvi vrsti pada na demokratske ministre in da se s takimi govori položaj demokratskih ministrov v vladi in v javnosti, posebno pred volivci, zelo slabi. On je mnenja, da nikakor ni mogoče voditi takšne politike, to je, da bi stranka, ki nosi po svojih zastopnikih v vladi odgovornost za vse vladno delovanje, po svojem šefu bila v opoziciji. Dr. Voja Marinković je stavil precizno zahtevo, da se skliče glavni odbor. On je mnenja, da je to edini forum, ki lahko v sedanjih volivni borbi zavzame precizno stališče k tem vprašanjem. Ljuba Davidović pa je proti temu, da bi se sklicala seja glavnega odbora.

O vsem tem se je govorilo na današnjem dopoldanskem sestanku. Oba prvaka sta ostala na svojem stališču. Vendar prevladuje splošno mnenje, da je Ljuba Davidović znatno popustil. Ljuba Davidović je v svojem govoru na seji naglašal, da je po njegovem mnenju potrebno, da ostanejo demokratski ministri v vladi kot kontrola nad delovanjem vlade. Od njih le zahteva, da zastavijo vso avtoriteto in ves svoj vpliv, da se preneha z nasiljem nad demokratskimi volivci ter da se premestijo in odpustijo uradniki, ki so izvrševali

nasilja nad demokrati in se na ta način izpolnijo obveznosti, ki sta jih ena in druga stran sprejeli ob priliki sestave vlade. Po njegovem mnenju ni potrebno sklicevanje glavnega odbora stranke, marveč je treba počakati, ali bo Vukičević te zahteve izpolnil ali ne.

Njemu je odgovoril Voja Marinković, ki je zopet vztrajal na svojem stališču, da je treba sklicati sejo glavnega odbora. Po njegovem mnenju je stanje danes zelo dobro, če ne najboljšje, vsekakor boljše od vseh dosedanjih in da je v interesu stranke, da ostanejo demokratski ministri v vladi.

Po dolgem razgovorjanju med posamezniki ni prišlo do nobenih končnoveljavnih sklepov. Ljuba Davidović je v ponovnih replikacijah odgovarjal, češ da njegovih besed ni treba tolmačiti v ostrem smislu in da je mnenja, da s svojimi nastopi demokratske ministre v vladi samo podpira, da lahko bolj energično zahtevajo izpolnitev omenjenih zahtev demokratske stranke.

Voja Marinković se s tem ni zadovoljil. Ali bo on izvajal nadaljnje konsekvence, o tem pa je danes še prerano govoriti.

V tem sporu je odločilnega pomena nastop Velje Vukičevića in radikalnih ministrov. Če se bodo s tem Davidovičevim popuščanjem zadovoljili, se bo zadeva tiho poravnala. Po sedanjem razpoloženju sodeč, pa do tega ne bo prišlo. Po naših informacijah Marinković vztraja pri tem, da se zadeva stvarno razčisti in da dobijo demokratski ministri popolno odobritev za svoje delovanje v vladi od najvišje strankine instance in se na ta način desavuiru strankin voditelj Ljuba Davidović, ali pa glavni odbor zavzame isto stališče, kakor Ljuba Davidović. V tem slučaju je nadaljnji obstanek demokratskih ministrov v vladi nemogoč.

Vsi politični krogi z napetostjo gledajo na ta spor, ki je brezdvomno velikega pomena za bodočo orijentacijo in grupacijo strank po volitvah.

Dr. Korošec v Belgradu.

r Belgrad, 26. jul. (Izv.) Načelnik SLS dr. Korošec se že par dni mudi v Belgradu. Pri tej priliki se je ponovno sestal z zunanjim ministrom dr. Marinkovičem, dr. Spahom in drugimi uglednimi politikami. Danes od pol 9 do 11 je bil pri predsedniku vlade g. Vukičeviću.

r Belgrad, 26. jul. (Izv.) Načelnik SLS dr. Korošec se je danes od 12 do 1 razgovarjal z vojnim ministrom generalom Hadžićem.

r Belgrad, 26. jul. (Izv.) Povodom bivanja dr. Korošca v Belgradu piše glavni organ SDS »Reč« z velikimi črkami pod naslovom: »G. dr. Korošec je pripravljen zamenjati demokrate« sledeče:

»Razen seje demokratskega izvršilnega odbora je pozornost političnih krogov pritegnil nase obisk g. dr. Korošca pri g. Vukičeviću v predsedništvu vlade. G. dr. Korošec je prišel k predsedniku vlade na poziv in je ostal v njegovem kabinetu od 9 do 11. V dobro pouče-

nih krogih se je zatrjevalo, da Vukičević gleda na to, kako bi zaginjal svojo vladu za slučaj ostavke demokratskih ministrov. Povabil je g. dr. Korošca, da bi se z njim dogovoril v duhu sporazuma, ki sta ga prej sklenila, o možnosti spopolnitve vlade s klerikalci, ako bi g. Davidović pozval svoje zastopnike iz vlade pred volitvami. Zatrjuje se, da je g. dr. Korošec pripravljen zamenjati demokratske ministre in da se je z g. Vukičevićem dogovoril o vseh potrebnih pogojih. Zanimivo je zabeležiti, da je imel g. dr. Korošec daljši sestanek z g. Spahom, nato je bil pri g. Marinkoviću pri večerji. V zvezi s tem se je danes trdilo, da bo g. dr. Korošec vstopil v vladu tudi v slučaju, ako bi se demokrati razcepili, in da bi Marinković ostal v vladi.«

Priobčujemo to vest glavnega organa SDS po svoji kroničarski dolžnosti.

Izjava dr. Korošca o blejskem sporazumu.

r Belgrad, 26. jul. (Izv.) G. Ljuba Davidović je dal uredniku »Politike« izjavo, v kateri med drugim govori tudi o tako zvanem blejskem paktu. Pri tej priliki je dejal, da g. dr. Korošec rad dela take pakte in da jih tudi rad potem spreminja. Na to izjavo g. Davidoviča je dal g. dr. Korošec Vašemu dopisniku sledeči odgovor:

»Naš klub je v parlamentu vsako zvezo, ki jo je sklenil z drugimi klubi, lojalno držal do

trenutka, dokler je niso razdrli drugi. Jugoslovanski klub ni nikdar razdril nobene zveze. Demokratska zajednica je imela popolnoma svobodne roke, da gre z radikali brez nas v vladu. Mi smo imeli popolno svobodo, nobena zveza nas ni v tem zadrževala, ker so vse že prej prenehale, da sklepamo prijateljske pakte z onimi, s katerimi se je to dalo doseči v korist naših volivcev v Sloveniji.«

Jugoslov. kat. dijaška liga za primorske brate.

g Split, 26. jul. (Izv.) Kongres Jugoslovanske katoliške dijaške lige se je končal. Na kongresu je bilo sprejetih več resolucij, izmed katerih je druga resolucija vzbudila precejšnje zanimanje. Ta resolucija poziva brate izven mej kraljevine SHS, da ohranijo polno narodno zavest v vseh zasedenih krajih. Vsak član lige je dolžan z vsemi sredstvi delati za prosvetno gibanje v narodnem duhu med primorskimi brati. Resolucija je vzbudila veliko pozornost. O njej pišejo vsi splitski in zagrebški časopisi.

Zagrebška tobačna tovarna se ukine?

g Zagreb, 26. jul. (Izv.) Pretekle dni so se razširile vesti, da bo tobačna tovarna v Zagrebu ustavila obrat. Upravitelj monopolov v Belgradu Todorović, ki se nahaja v Zagrebu, je izjavil, da se je začelo razmišljati, ali naj se ustavi zagrebške tobačne tovarne kot najslabše. Njena uprava pa da se naj izroči ljubljanski, oziroma senjski tovarni. Likvidacija zagrebške tobačne tovarne se še ni končnoveljavno sklenila, ampak se celo dopušča možnost, da obstoja še nadalje in sicer še dolgo časa, vsaj deset let. S tem vprašanjem

je združena eksistenca 400 delavcev, ki bi bili z ustavitvijo dela brez kruha. Po Todorovićevi izjavi je obstoj zagrebške tobačne tovarne odvisen edino od zagrebške mestne občine. Ako ona odstopi od zahteve po po- višanju najemnine, potem tovarna obstane.

SURMIN — RADIKAL?

g Zagreb, 26. jul. (Izv.) Današnja »Reč« demantira, da bi bil bivši minister dr. Surmin prestopil v radikalno stranko.

MOSTARSKA SDS NE BO NASTOPILA SAMOSTOJNO.

g Mostar, 26. jul. (Izv.) Tukajšnji samostojni demokrati so sklenili, da v tem volivnem okrožju ne bodo postavili lastne liste, ampak da bodo njihove organizacije podpirale zemljoradnike.

Hlinka proti madjarski iredenti.

v Praga, 26. julija. (Izv.) Na zborovanju slovaških katoliških visokošolcev je govoril tudi poslanec Hlinka, ki je energično zavrnil delovanje madjarske iredente. Rekel je med drugim, da je prišel čas, ko mora nova generacija različne Rothermere in Bethlenove pri- staše odgnati od slovaške meje. Slovaška je dosti dolgo časa uživala madjarsko kulturo in hoče sedaj živeti svoje lastno kulturno življenje.

Ceškoslovaška javnost proti Rothermerju.

v Praga, 26. julija. (Izv.) Češkoslovaško časopisje nadaljuje razpravljanje o delovanju Rothermereja. »Narodna Politika« piše, da ustanovitev novega madjarskega odbora na Madjarskem ni izzvala prav nikakega navdušenja. Naše stranke si ne bodo dale sugerirati, da gre tu za kako nevarnost napram naši državi in za kako izredno važno zadevo. Takih komisij je bilo na Madjarskem vedno veliko in naša naloga je, da s propagando nastopimo proti temu madjarskemu delovanju. Za nas je merodajno le stališče angleške vlade. Na enak način piše tudi »Tribuna«: Mi ne bomo nikdar nikomur prepustili Slovaške, ako nam ne bo odvzeta s silo. Ni izključeno, da se bo Rothermerju posrečilo to madjarsko vprašanje spraviti pred forum angleškega parlamenta. Z Rothermerom se bomo spuščali v razpravljanje šele tedaj, ko bo dokazal, da ima Madjarska popolno politično in moralno pravico, odvzeti nam Slovaško ozemlje naše republike.

Praški komunisti in dunajska revolta.

v Praga, 26. julija. Sinoči je komunistična stranka v Pragi priredila veliko zborovanje, na katerem so zavzeli stališče napram dunajskim dogodkom. Zborovanja se je udeležilo več tisoč ljudi. Kot prvi je govoril komunist Bolem, ki se je ravnokar vrnil z Dunaja. Ta je zvalil glavno krivdo za dunajske dogodke na dunajsko vladu, na dunajsko policijo in na dunajsko socialno demokracijo. Po zborovanju so se udeleženci mirno razšli, tako da številno zbrana policija ni imela kakoga povoda za nastopanje.

Uspeh francoskega posojila.

v Pariz, 26. julija. (Izv.) »Echo de Paris« objavlja, da bo zadnje konsolidacijsko posojilo Poincaréjevo, ki je bilo zaključeno v nedeljo, prineslo Franciji štiri do pet milijard zlatih frankov. Podpisovanje posojila se s- adaj zaključeno za več mesecev. V par- ih borznih krogih je vzbudilo mnogo go- renterjev, ker se je včeraj na devizni borzi kurz funta zvišal za 8 točk na 124.10. Ta dvig kurza označujejo kot novo taktiko francoske državne banke.

Ureditev turških dolgov Franciji.

v Pariz, 26. jul. (Izv.) Jutri se bo vršila plenarna seja zastopnikov francoske in turške vlade, na kateri bo končnoveljavno urejeno vprašanje turških dolgov. Vprašanje se bo uredilo na enak način kot v Bolgariji. Zadnje težkoče so se pojavile glede amortizacijske dobe in višine anuitet. Sedaj je dosežen kompromis, da bo Turčija od 30letne dobe pristala na 20letno amortizacijsko dobo, dobila bo pa gotove ugodnosti glede izplačevanja anuitet.

Bratiano za tesno zvezo med Romunijo in Jugoslavijo.

v Bukarešti, 26. julija. (Izv.) Včeraj se je vršil tu na čast jugoslovanski delegaciji slovesen banket, na katerem je govoril tudi ministrski predsednik Bratiano, ki je poudaril, da morata Romunija in Jugoslavija v interesu miru na Balkanu ostati tesno združeni. Nam vseni je mir zelo potreben, in sicer mir, ki ga imamo sedaj in noben drugi. Vsak drugi mir bi bil izzivanje, ki ga ne bomo nikdar trpeli. Bivši jugoslovanski zunanji minister dr. Perić je rekel, da je najboljša garancija za mir v srednji Evropi Mala antanta. Konsolidiranje notranjih razmer v Romuniji bo najboljša garancija za to, da se mir ne bo kršil.

Averescu za kralja Mihaela.

v Bukarešti, 26. julija. (Izv.) Na včerajšnji seji senata je govoril tudi general Averescu, ki se je navdušeno izjavil za novega kralja Mihaela in označil sedanjí regentski svet kot popolnoma zakonit. Njegov govor je vzbudil veliko zanimanja, ker so pričakovali, da bo Averescu Bratianuovemu delu povzročal težave. Averescujev govor je večina sprejela z živahnim ploskanjem in Bratiano sam je pristopil k govorniku in mu stisnil roko.

Karlovi pristaši ne nameravajo prevrata.

v Pariz, 26. julija. (Izv.) »Petit Parisien« javi senacionalno vest iz okolice princa Karola romunskega. Včeraj zjutraj ob 5.

Velike težkoče na pomorski razorožitveni konferenci.

TAKO AMERIKA KAKOR TUDI ANGLIJA IMATA ZELO TEŽKO STALIŠČE.

v London, 26. julija. (Izv.) V londonskih posvetovanjih o ženevski pomorski razorožitveni konferenci so se ponovno pojavile velike težkoče. Angleški admiral Field je nenadoma obolel in iz delegacije izstopil. Nocoj so na njegovo mesto imenovali mladega častnika, ki zavzema samo položaj contre-admirala.

Tukajšnji diplomatski krogi, ki zavzemajo napram razorožitveni konferenci nevtralnost, presoja položaj sledeče: Predsednik Coolidge ne more sprejeti angleškega stališča ne da bi pri tem močno omajal svoje stališče pri novih predsedniških volitvah. Coolidge bo moral zvaliti za slučaj, da se konča konferenca brez uspeha, vso moralno krivdo na Anglijo, ako pa bo Amerika vztra-

je takoj po prihodu orient-ekspresa prišla h Karolu deputacija iz Bukarešte, na čelu katere je bil Bragič, tajnik profesorja Jorge, ki je znan kot vnet pristaša princa Karola. Obisk pri Karolu je trajal do popoldne. Ta obisk so zelo prikrivali, vendar se je zvedelo, da se je popoldne v villi princa Karola vršil nov sestanek. Takrat se je posrečilo dopisniku »Petit Parisien« govoriti z enim izmed teh »zastopnikov«, s profesorjem Nicolescuem. Profesor je izjavil, da pristaši Karolovi zaenkrat ne nameravajo s kakimi prenapljenimi koraki delati nikakih težav romunski vladi. Odločno pa je grajal, da Karolu niso dovolili odpotovati na pogreb svojega očeta v Romuniji. Protestiral je tudi proti temu, da gotovo časopisje Karola označuje kot velikega lahkoživca. To ni res. Princ Karol se mnogo bavi s čitanjem in s študijem.

v Bukarešti, 26. jul. (Izv.) Vsi politični krogi še vedno živahno komentirajo izjave voditelja narodne kmetijske stranke Maniu, ki jih je podal v včerajšnji seji parlamenta. Izjavljajo, da je Maniu sprožil vprašanje zakonitosti obstoja sedanjega regentskega sveta in prestolonasledstva in s tem pričel razpravljanje o zadevi, ki bi mogla imeti težke politične posledice.

Med pristaši Averescujeve stranke je opaziti veliko nezadovoljnost z njegovim včerajšnjim govorom v senatu. Pet odličnih voditeljev stranke, sami bivši ministri, so radi nezadovoljstva z Averescujevim govorom javili svoj izstop iz njegove stranke.

jala na svojih zahtevah in Anglija ne bo popustila, tedaj bo njegovo stališče močno omajano.

Anglija more rešiti konferenco samo s tem, da se približa ameriškem stališču. To pa bo težko dosegla vsled močnega nasprotovanja večine v spodnji zbornici.

Amerika bi lahko predlagala, da se najprej sporazumeta o vseh vprašanih Anglija in Japonska, kar bi bila zelo spretna poteza ameriške politike. Anglija pa bi bila za ta slučaj izpostavljena napadom ameriške javnosti, da se druži z Japonsko proti Ameriki in da paktira z rumenim plemenom proti interesom drugih svetovnih velesil.

policija in oddala salve. Ni prav, ako tudi dr. Seipel in policijski predsednik dr. Schober nočeta priznati nobene napake. Pred oddajo salve je bilo treba množico opozoriti s signali iz rogov, da se odstrani.

Tako med govorom dr. Seipla, kakor tudi med govorom dr. Bauera so se v zbornici dogajali burni prizori, predvsem še, ko je dr. Bauer izjavil, da je uspeh sedemletnega obstoja sedanje vladne večine teh sto mrtvecev.

Krščanski socialni govornik, načelnik stranke Kunschak, je imenoval zadnje izjave dr. Bauera veliko neumestnost, ki bi mogle izzvati novo vznemirjenje in novo hujskanje. Izjavil je, da meščanske stranke ne morejo sprejeti socialdemokratskega predloga o nezaupnici vladi in sestavitvi posebnega parlamentarnega preiskovalnega odbora. Nasprotno, dr. Seiplu, policiji in zvezni armadi je treba dati veliko zahvalo, da so rešili položaj.

Zatem je govoril pristaš Landbunda, notranji minister Hardtleb, ki je v poldrugournem govoru orisal potek dogodkov in nastopanje policije. Med mrtvimi je bilo 12, med ranjenimi pa 74 predkaznovanih. 24 oseb je bilo iz inozemstva. Tudi med 500 aretiranimi je zelo mnogo inozemcev. Tri inozemce, ki so imeli od ruskih diplomatov izstavljenе potne liste, so izgnali. Nastopil je tudi proti novi občinski straži, ki da je protiuslavna, kar je opozicija sprejela z medklici: »Bomo šli pa še pred ustavno razsodišče!« Minister je dalje objavil, da se bo vršila najstrožja kontrola nad tuji in zaželo s strogim ravnanjem z gotovim časopisjem. »Treba je na vsak način zabraniti, da bi se Avstrija razdelila v dva oborožena tabora,« je končal minister svoje poročilo. Dr. Seipel je govorniku posebno pri zadnji izjavi živahno ploskal.

Socialni demokrat Renner je izjavil, da je poročilo notranjega ministra površno in da je trditve, da so bili prvi ranjenci, ki so bili prinešeni v splošno bolnico, policisti, napačno. Ravno nasprotno, prav so prinesli v bolnico ženo s prestreljenim vratom. Prvo salvo so oddali policisti, ko se je gašenje že pričelo. Poslanci iz pokrajine naj ne verjamejo vsem groznim poročilom, temveč naj se sami prepričajo, kak je bil položaj v resnici. Socialni demokrati se je po velikem trudu posrečilo obdržati disciplino.

Zastopnik Velenemcev Ottawa je prosil zveznega kancelerja, da ne daje socialistom nikakih koncesij. Širajk so morali prekiniti, ker bi drugače bil sam prenehal, ker se je v provincah stavka še pričela krhati. Policijsko oblast je treba utrditi, da bodo vse ilegalne organizacije postale odvlišne. Inozemstvo je treba prepričati, da je današnji rdeči Dunaj vedno bil nemško mesto in da bo zopet postal.

Razprave se bodo na jutrišnji seji zopet nadaljevale.

Občinska straža na Dunaju.

v Dunaj, 26. julija. (Izv.) Upravni odbor dunajskega občinskega sveta je s socialistično-mokratsko večino sklenil, da se nova občinska straža imenuje občinska straža. Število ostane zaenkrat 2000 mož v začetku septembra pa se bo znižalo na 1000. Straža bo predvsem čuvala mestna poslopja. V občinsko stražo se lahko odpošljejo tudi nekateri mestni nameščenci.

Konvencija med Italijo in Madjarsko.

v Rim, 26. jul. (Izv.) Včeraj sta ministrski predsednik Mussolini in baron Wimmersperg, državni podtajnik mažarskega trgovinskega ministrstva, podpisala konvencijo, ki se tiče olajšav mažarski trgovini v reškem pristanišču. Konvencija spopolnjuje sporazum, ki se je dosegel v tem pogledu meseca aprila. Konvenciji se je dodal protokol, ki določa ustanovitve mažarske carinske ekspoziture na Reki. »Agenzia Stefani« ugotavlja, da so se razgovori vršili v ožračju simpatičnosti in pristrčnosti, kar daje poročilo, da se bo sporazum tudi praktično izvajal.

Spor med Belgijo in Nemčijo.

v Bruselj, 26. julija. (Izv.) Zunanjemu ministru je sporočil danes nemški poslanik Keller, da nemška vlada ne namerava odgovoriti na zadnjo belgijsko noto.

VISOKO CERKVENO ODLIKOVANJE.

v Rim, 26. jul. (Izv.) Namesto umrlega kardinala De Azevedo je papež imenoval kot kancelerja rimske kurije bavarskega kardinala dr. Frühwirtha, ki je bil dosedaj veliki poenitenciar. Kancelrska služba pomeni visoko odlikovanje.

TOLEDSKI KARDINAL OBOLEL.

v Madrid, 26. jul. (Izv.) Nadškof v Toledo, kardinal Casanovo, je težko obolel, tako da je njegovo stanje zelo resno.

ZBLIZANJE MED SOCIALISTI IN KOMUNISTI NA FRANCOSKEM.

v Pariz, 26. jul. (Izv.) Danes se je pričela v Parizu konferenca socialistične strokovne zveze CGT, kjer je navzočih nad tisoč zastopnikov iz vse Francije. Bratske organizacije iz sosednih držav so poslale svoje zastopnike. Komunistična organizacija CGPU je tudi to pot pozvala vse delavske organizacije v enotno fronto in izjavila, da je pripravljena združiti se s CGT.

PONAREJEVALCI PISEM KOMUNISTIČNE INTERNACIONALE.

v Moskva, 26. jul. (Izv.) »Izvestja« objavljajo faksimile ponarejenih pism Komintern, katere so v Parizu na zelo spreten način ponarejali in prodajali španski, italijanski in drugim vladam. Pariški sovjetski poslanik je na Quai d'Orsay vložil noto, v kateri prosi, da se ta falzifikatorska družba, ki je na široko razpredena in ogroža mirne odnose med Rusijo in evropskimi državami, takoj razžene.

ZRAČNI MANEVRI NAD LONDONOM.

v London, 26. jul. (Izv.) Zračni napadi na londonsko mesto so se po sedanjih poročilih zrakovplovnega ministrstva sijajno posrečili. Včeraj se je neopazeno približalo pet in danes trije bombni oddelki letal. Dvignili so se visoko nad oblake in posrečilo se jim je, da so vrgli bombe, ne samo na označene cilje v mestu, temveč tudi na važna javna poslopja. Po poročilih časopisja bi v služaju resnosti bil velik del glavnega mesta uničen.

Občinske volitve.

Kovor. Za občinsko gospodarstvo se je v nedeljo 24. julija v naši mali občini potegovala kar šest strank. Oddanih glasov je bilo 259, od teh so dobili: združene vasi Brezje, Visočje, Vadiče, Popovo in Hušca 25 glasov (2 odbornika), SLS 101 glas (7 odbornikov), nosilec župan; Gospodarska skupina SLS 35 glasov (2 odbornika), socialistična delavska lista 51 glasov (3 odbornike), delavsko-obrtna zveza 21 glasov (1 odbornik) in gospodarska 26 glasov (2 odbornika). Vseh volilnih upravičencev je bilo vpisanih 337.

Trata v Poljanski dolini. Pri nedeljskih občinskih volitvah je dobila SLS 273 glasov in 18 odbornikov, združena gospodarska stranka 109 glasov in 7 odbornikov.

Stražišče pri Kranju. SLS je dobila 313 glasov (leta 1924 269) in 19 odbornikov (leta 1924 18). Nasprotniki so dobili 109 glasov in 6 odborniških mest. Po listah so dobile: Kmetijska zveza 105, Delavska zveza Stražišče 110, Delavska zveza Bitnje 98, gospodarska 109.

K občinskim volitvam.

Tri dragocene ugotovitve je napisalo večrajšnje »Jutro« o občinskih volitvah. Prvič to, da ni prav, da se te volitve vrše sredi najhujšega dela. Kdo pa je temu kriv? To je povzročila slavna jutrovska družba. Ona je leta 1921. sredi največje vročine in najhujših poljskih del nagnala podeželske občine v volilni boj, ker je tedaj upala, da bodo kmetje, ki so pristaši SLS, vsled nujnega dela ostali doma, liberalni mogotci, pa s par svojimi glasovi dobili občine v svoje roke. Ta račun se je temeljito ponesrečil, ker je SLS zmagala, toda napaka je ostala in se nujno ponavlja pri vsakih volitvah. Kajti funkcija doba občinskih odborov teče od poletja do poletja, ker so se prve občinske volitve pri sedanjem zakonu na ukaz protiljudske SD vršile ravno v poletju.

V drugem poglavju skrbi SDS občinske gospodarstvo in pravi, da so njeni ljudje ti, ki nočejo, da bi se občinska blagajna in »mošnja političnega duhovnika« mešali. Možno političnega duhovnika poznajo samo jutrovi. Tudi to čedno izražanje je lastno samo ljudem, ki z veliko žlico uživajo jutrovske kulture. Zgodovina nam ne ve povedati še nobene škode, ki bi jo bilo povzročilo mešanje občinskega premoženja s premoženjem kakšnega duhovnika, pač pa pozna katastrofalne posledice, ki jih je prineslo mešanje občinskega denarja z raznimi esdeesarskimi bankami. Tudi poznamo škodljivo zvezo občinskega denarja s prsti raznih esdeesarskih občinskih funkcionarjev, ki po istih načelih kot SDS pri nacionalizacijah in sličnih aferah, niso vedno ločili med mojim in tvojim.

Končno iščejo jutrovi »zrno nekdanej SKS«. Tiste »samostojnež«, ki so jih leta 1920. naglani k Puclju, da ustanove podeželsko podružnico SDS, kličejo zopet nazaj. Ta klic vsebuje ponovno priznanje, da je SDS ustanoviteljica SKS in ga je vredno zabeležiti, da bo podeželsko ljudstvo videlo to več no farbarijo jutrovske družbe.

Radičevska volivna sleparija v Prekmurju.

Maribor, 26. julija.

Danes je bila na okrožnem sodišču v Mariboru razkrinkana velika radičevska sleparija v Prekmurju. V Prekmurju kandidira na radikalni listi Hodošek iz Zenkovec. Te dni so radičevci vložili svojo listo, na kateri je zabeležen dr. Odič iz Čakovca, kot njegov namestnik pa župan Hodošek iz Zenkovec. Ko se je to zvedelo, je nastalo med radikali veliko razburjenje, kako da Hodošek kandidira na obeh listah. Poklicali so Hodoška v Maribor, kjer se je zadeva pojasnila kot premetena radičevska volivna sleparija. V Zenkovecih ni nobenega drugega Hodoška. Ta je v Mariboru izjavil, da je podpisal radikalno listo, ne pa radičevsko. Po njegovi izjavi je njegov podpis na radičevski listi potrjen. Radičevska sleparija je vzbudila veliko ogorčenje proti njihovi stranki, ki se poslužuje takih sredstev. S tem so radičevci zopet izgubili mnogo na ugledu.

Shod železničarjev SLS v Vodmatu.

Včeraj zvečer je priredila krajevna organizacija SLS za XIV. okraj shod za železničarje pri Poljšaku, na katerem je poročal poslanec Sušnik. V poldrugournem govoru je pojasnil delo naše stranke med splošnim pritrjevanjem navzočih. Zbrala se je v dvorani tudi družica, ki ni vedela ali bi rekla, da so komunisti ali ne. S par medklici so se hoteli napraviti važne. Dobil je potem besedo nekdanji komunist g. Hlebec. Razlagal je zunanjo politiko in dokazoval v vsakim stavkom, kako zvest čitatelj je buržujskega »Jutra«. Za njim se je oglasil g. Marcel Zorge, ki je mislil, da bo najbolje odrezal, če žali ranjkega Kreka! Napadel ga je na nesramen način in mu je zato g. predsednik seveda moral vzeti besedo. Odgovoril je obema g. posl. Kremžar. Po njegovih besedah je bilo vsakemu navzočih čisto jasno, kje je resnica in kje laž. O mestnih zadevah je govoril g. Josip Pirc in uradnik uslužbenecv mestne železnice Furer. Shod je končal z najlepšim uspehom. Železničar že ve, kaj bo storil 11. sept., naj piše »Jutro« kar hoče in naj ga tudi propagirajo nekdanji komunisti Hlebeci in Zorge.

Shod pri „Levu“.

V salonu restavracije pri Levu se je vršil sinoči shod uradnikov, ki so se razgovarjali, ali naj postavijo svojo posebno listo ali ne. Zagovorniki liste so poudarjali, da je ta potreba radi tega, da se enkrat tudi uradništvo afirmira v javnosti in da tako pokaže političnim strankam, da ga je treba upoštevati. Proti posebni listi so nastopili zlasti g. demokratje Gregorka, prof. Pavlič itd. Z velikansko večino je bilo sklenjeno, da se v Ljubljani eventualno tudi v ljubljanski oblasti postavi posebna uradniška lista. Izvolil se je odbor, ki naj zadevo končno preštudira in ukrene vse potrebno. Navzočih je bilo okrog 100 uradnikov.

Shodi SLS

Velik volivni tabor bo v nedeljo 14. avgusta v Rajhenburgu po drugi službi božji, to je ob 11 dopoldne na prostem pred Lurško cerkvijo. Govorijo: načelnik SLS dr. Anton Korošec in kandidata dr. Andrej Gosar in župnik Jos. Tratnik. Na tabor vabimo volivce iz vsega Posavja, to- in onstran Save. Vsaka župnija in vsaka občina naj krepko tekmuje pri udeležbi.

V Loki pri Zidanem mostu bo v nedeljo 31. julija takoj po prvi sv. maši javen shod SLS, na katerem govorita narodni poslanec g. dr. Andrej Gosar in oblastni poslanec g. M. Deželak.

Rajhenburg. Prihodnjo nedeljo 31. julija se vrši volivni shod pri Sv. Antonu po službi božji. Popoldne ob 3 pa bo tak shod v Dovškem v gostilni g. Radeja. Na obeh shodih govori kandidat g. župnik Jos. Tratnik.

Z Dolenjskega. V nedeljo sta se vršila zelo dobro obiskana shoda SLS v Poljanah pri Toplicah in v Črmošnjicah. Na obeh shodih je poročal dr. Kulovec. Volivci v teh dveh občinah pojdejo pri volitvah v veliki večini s SLS, to sta pokazala nedeljska shoda.

Remšnik. V nedeljo se je vršil po rani sv. maši na Remšniku volivni shod SLS. Poročal je oblastni poslanec g. Jože Stabej. Gotovo je, da bo število volivcev za SLS tokrat znatno poskočilo.

Cirkovec. V nedeljo 31. julija, po rani službi božji se vrši tukaj v društveni dvorani javni volivni shod, na katerem govori kandidat g. Ivan Vesenjaj, profesor iz Maribora, in oblastni poslanec g. T. Ovčar.

Mestni Vrh pri Ptuj. V nedeljo 31. julija ob 3 popoldne priredi kandidat za narodno skupščino g. Ivan Vesenjaj v gostilni g. Ploja volivni shod, na katerem nastopijo razen imenovanega tudi drugi govorniki.

Stoperc. V nedeljo 7. avgusta po sv. opravi se vrši tukaj volivni shod SLS, na katerem govorita g. oblastni odbornik Marko Kranjc in oblastni poslanec g. Martin Kores. Vsi volivci vabljeni.

V Devici Mariji Brezje se je vršil 24. julija po službi božji prav dobro obiskani shod SLS, katerega se je udeležilo tudi nekaj socialistov. Stvarna izvajanja oblastnih poslancev g. dekan Sagoja in g. T. Ovčarja so napravila na nagaja najboljše vtis.

Bočna. Zadnjo nedeljo se je vršil pri nas dobro obiskani sestanek volivcev, na katerem je poročal poslanec Vlad. Pušenjak. Poslanec Pušenjak bo zboroval v nedeljo 31. julija v Ljubnem po rani službi božji, v Kokarjih v gostilni Bider ob 4 popoldne. — 7. avgusta bo sta zborovanji v Šoštanju po ranem sv. opravi, v Velenju pa ob 3 popoldne.

Rečica ob Savinji. V nedeljo 24. julija se je vršil pri nas dobro obiskani shod SLS, kateremu je predsedoval naš vrli župan M. Blekač. Govoril je poslanec Vlad. Pušenjak. Oblastni poslanec M. Blekač je govoril o delu oblastne skupščine. Kakor vedno bo tudi pri teh volitvah volila pretežna večina SLS.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo 31. julija se bo vršil tukaj po službi božji v običajnih prostorih shod SLS. Poročata narodni poslanec g. Bedjančič in oblastni poslanec g. Janžekovič. Pridite vsi!

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo 24. julija se je vršil dopoldne v društvenih prostorih lepo uspel shod SLS. Govoril je narodni poslanec dr. Hodžar. Volivci so izrekli nemejeno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njega načelniku dr. Korošču.

Izseljeniško vprašanje.

(K izseljeniškem sestanku na Trsatu dne 8. avgusta.)

(Konec.)

Kar se tiče prihodnosti, bo naša skrb, kam naj v bodoče dirigiramo presežek našega prebivalstva. V polpreteklem času je bila to lahka stvar. Mlad fant, ki je postal doma odveč, je povezal svojo culico ter odšel na Gornje Štajersko, na Hrvaško, v Galicijo, Nemčijo ali kam drugam, postal je tu rudar, lesni ali industrijski delavec, pogumnejši so jo pa kar mahnil čez morje. A danes, ko je skoraj vsa Evropa razbita na številne države in državi, ki druga drugi zapirajo meje, je prehod v eni ali drugi meri zelo otežkočen. Skoraj po vseh deželah se porajajo gospodarske krize, brezposelnost narašča, a ljudje brez dela in kruha so od pamtveka kaj radi delali revolucije. Zaposlenje širokih mas je torej nekega važnega gospodarskega problema, ki mu bo treba posvečati kar največ pozornosti. Zaposlimo ljudi doma lahko potem notranje migracije in kolonizacije, dobro izvršene agrarne reforme, intenzivnega razvoja in pospeševanja našega kmetijskega gospodarstva itd., toda za resno in uspešno reševanje teh problemov menda še nismo dozoreli. S pametno gospodarsko in carinsko politiko bi bilo treba pospeševati razvoj naše industrije, da bodo naši proizvodi glede cene in kvalitete mogli konkurenčno nastopiti na svetovnem trgu ter tako ustvarjati sigurno bazo za zaposlenje naših ljudi v domovini. A kot rečeno, za vse te stvari, ki postajajo od dne do dne nujnejše, skoraj ne dobimo časa, ker plovemo iz ene krize v drugo ter gospodarske krize rešujemo z volitvami!

Pri vsem trudu, da zaposlimo svoje ljudi doma, bo pa vendar še treba gledati, da jim

Kaj se godi doma

Orlovski dan v Smarju pri Ljubljani

ima v nedeljo 31. julija 1927

LJUBLJANSKO ORLOVSKO OKROZJE.

SPORED:

Dopoldne: Ob 10. uri sv. maša v Smarju, po maši tabor pred cerkvijo.

Popoldne: Ob pol 3. uri litanije. — Ob pol 4. uri javna telvadba.

Sporod telovadbe:

Rajalni pohod in proste vaje članov.

Rajalni pohod in proste vaje članice.

Orodna telovadba.

Članice: Vaje s kiji.

Štaketni tek za prehodno darilo.

Lahka atletika.

Skupina.

Po telovadbi koncert in prosta zabava. — Sodeluje godba Dravske divizijske oblasti. — Vrši se ob vsakem vremenu.

Ne zidaj še hiše, počakaj!

Ne zidaj hiše! Mož, ki se oženi, mož, ki zida hišo ali piše knjigo, je dandanes največji pustolovec, kajti zakoni so dandanes tako zanič, težko-če tako velike, presenečenja tako številna, da je velika sreča zanj, če ne umrje od lakote in sramote, predno pride do pol pota. Tako piše neki moderni pisatelj in prav ima. Čemu bi zidal hišo sam, čemu bi zazidal vanjo vse svoje denarno premoženje, če ga slučajno imaš, čemu bi delal dolgo, če denarja nimaš? Kupi si rajši srečko za stadionsko loterijo. Če zadaneš, dobiš hišo za deset dinarjev. Drugje se polževe ne dobiš tako po ceni. Pa ne samo to. Če kupiš eno srečko ali dve, s tem ne stopiš samo v vrsto onih, ki hočejo poskušati svojo srečo, ampak tudi prispevaš za stvar, ki bo delila naši ožji in širši domovini čast, naše sovražnike pa bo prepričala, da smo, četudi majhen, pa vendar eminentno kulturni in napredni narod, ki mu tako radi očitajo, da je narod pijancev in pretepačev.

Srečke II. stadionske loterije so že naprodaj! Dobite jih v Ljubljani po sledečih trafikah: »Union«, Miklošičeva cesta; Soukal, Pred škofijo; Miakar Val, Rešljeva cesta; Zabret, pred glavnim kolodvorom; Pugelj I., Prešernova ulica; Belak, Dumajska cesta, poleg trgovine Dogan; Pezdin Franja, Gradišče 3; Minka Modic, Kopitarjeva ulica 1; Glavna trafika, Stritarjeva ulica; J. in A. Kocutar, Mestni trg 25; A. Gruber, Sv. Petra cesta št. 51; Ant. Pleško, Sv. Petra cesta 8; Belinc, Sv. Petra cesta; Neža Blaž, Dumajska cesta 12. — Na deželi jih razpečavajo vsa naša društva.

Toča na Posavju.

V soboto, dne 23. t. m., ob 10. uri zvečer je zadivjala čez Posavje strašna nevihta. Vihar je ruval drevesa, odkrival poslopja in obračal kozoce. Toča je neusmiljeno klestila po drevju in uničevala poslopje in vinograde. Strašna je bila drugi dan slika upostojenosti. Škoda je ogromna in se ne da preceniti. Ljudstvo je kar obupano. Najbolj so bile prizadete župnije Bizelsko, Pišce, Sromlje in Rajhenburg. Pa tudi drugim nesreča ni prizanesla. Merodajne faktorje prosimo pomoči. Predvsem pa naj gg. župani dajo škodo ceniti, da se bo potem saj davkarja ozirala na prizadete.

Romarjem na Sv. Višarje

dne 14. in 15. avgusta.

Podpisana zveza opozarja one, ki nameravajo dne 14. avgusta porovati na Sv. Višarje, naj se takoj priglase, ker termin za priglase, 31. julij, se bliža. Izkaznica stane 40 Din in velja obenem za italijanski vizum (ki stane drugače sam 75 Din) in za vožnjo po italijanskem ozemlju. Na podlagi izkaznice se dobi polovična vožnja na progi Zagreb—Planica. Vsak naj kupi na domači postaji cel vozni listek do Planice, prosi za žig in naj obdrži vozni listek, ki velja potem za nazaj. Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 14. avgusta, zjutraj ob 5. uri 25 minut, odhod iz Trbiža v ponedeljek ob 16. uri 5 minut, prihod v Ljubljano ob 21. uri 3 minute. Zvezo imajo sledeči vlaki in sicer proti Zidanemu mostu ob 22. uri 45 minut, proti Rakelcu ob 23. uri 15 minut in proti Vrhniki ob 22. uri 20 minut. Žal, da dolenski vlak odhaja šele ob 6. uri 25 minut iz Ljubljane. Priglašja se v Prosvečni zvezi, Miklošičeva cesta št. 5. Vsak romar naj blagovito poslati natančen naslov, stan, starost. — Slov. krščanska ženska zveza.

Aretacija našega turista na italijanski strani.

Gosp. Fran Torkar, uslužben na Fužinah na Jesenicah, je izredno marljiv in drzen turist. Je načelnik amatersko-fotografičnega oddelka podružnice turistovskega kluba »Skala« na Jesenicah. Pred dnevi se je podal s svojim fotografskim aparatom na Jalovec. Neugodno in viharno vreme v soboto zvečer in deloma v nedeljo zjutraj mu najbrže ni dopustilo, da bi se povrnil iz Jalovca skozi Kulvar domov, ampak je moral po domnevi iskati poti na italijanski strani domov. Kakor smo doznali, je večeraj brzojavno obvestil Torkarjev oče najboljšega sinovega prijatelja g. Planinška v Ljubljani, da je rešilna ekspedicija, ki je bila za sinom odposlana, prišla v dotik z italijanskimi vojniki onstran meje, ki so izjavili, da so njegovega pogrešanega sina g. Frana Torkarja italijanska vojniki na Jalovcu aretirali in odpeljali v Trbiž. Slovensko planinsko društvo, turistovski klub »Skala« in tudi več drugih prijateljev aretirane turista so storili vse potrebno pri italijanskem konzulatu v Ljubljani, da italijanske oblasti Frana Torkarja takoj izpuste. Vse turiste pa ponovno opozarjamo, naj ne jemljejo na take ture seboj fotografskih aparatov in orožja.

Uboj.

Maribor, 26. julija 1927.

V ponedeljek okrog 9. ure zvečer se je vračal na svoj dom k družini 22letni železničarski delavec Jakob Friedau. Peljal se je na kolesu po Betnavski cesti v mariborski okolici. Ze blizu stanovanja ga srečata dva neznanca in eden zavpije: »Auf biks, Friedau!« Nagovorjeni je stopil s kolesa in hotel vedeti, kdo ga je pozval na korajžjo. V trenutku, ko je skočil s kolesa, ga je sunil neznanec v levo stran vratu s tako silo, da mu je prerazal na široko glavno žilo. Po zločinu se je umaknil ubijalec v temo, smrtnoranjeni Friedau je še imel toliko moči, da se je privlekel do doma in naročil, naj pokličejo rešilni oddelek iz Maribora. Rešilni oddelek je odbrzel po s smrtjo se borečega železničarja, a mu ni mogel ustaviti krvi, ker je bila rana pregloboka in preširoka. Eden od sanitancev je zaviral z roko odtok krvi do prihoda v bolnico, kjer je pa nesrečni Friedau kmalu iz-

Trajno sveža sapa.

Ko se podaste zvečer k počitku ali pa se odpravljate drugo jutro na delo, vselej sta iznova zadovoljni s PEBEKO zobno pasto. Nedosežna je za osveženo sapa.

Pebeco pasta za zobe.

dihnil radi izgube krvi. Naslednje jutro je orožništvo zločinca že izsledilo. Zove se Jožef Kirbiš ter je doma iz Studencev.

Smrtonosen padec.

V Dobladini v Kokarjah so nalagali pšenico. Na vozu je bil zaposlen z žlaganjem snopja 84 letni Jožef Fricelj. Pri nalaganju je padel z voza, si zlomil tilnik in obležal pri priči mrtve.

Aretacija spretnega tatu.

K stranki A. T. na Poljanski cesti v Ljubljani je letos v stanovanje ponovno prihajal neki tat, kateremu so morale biti domače razmere prav dobro znane. Dvakrat je bil po družinskih članih prepoden, enkrat mu je uspelo odnesti množino boljega perila, vrednega več tisoč dinarjev. Pred kratkim je nepovabljenec zopet prišel v goste, a je bil zvečer ob 22. uri opažen v sobi, kjer se je bil skrival, nakar je vnovič pobegnil skozi okno I. nadstropja. Pri begu je zgubil športno čepico in copate, ki jih je pustil na vrtu pred hišo. Dne 25. t. m. je bil aretiran B., ker so se dobile priče, ki so izpovedale, da je B. lastnik izgubljene čepice. Najbrže se bo tem potom prišlo na sled več tatvinam, ki so bile v zadnjem času izvršene v Ljubljani.

Slovenci v Italiji

Rekvizicija »Trgovskega doma« v Gorici. Gorški prefekt Cassini je poslal Trgovski obrtni združenje v Gorici, ki je lastnica »Trgovskega doma«, naslednji odlok: »Jemlje se na znanje pismo izvanrednega komisarja za deželno upravo, v katerem ta predločuje potrebo, da se rekvirira poslopje »Trgovskega doma« ter da se v njem nastanijo uradi deželne uprave, oziroma onih javnih uradov, bitij in korporacij, za katerih stanovanja mora deželna uprava skrbeti. Izdelan je že sicer definitivni načrt o sistematizaciji javnih uradov, toda nepremostljive težkoče so onemogočile sedaj rešitev. »Trgovski dom« je po svoji legi in sposobnosti najbolj primeren za ta namen. Ta izvajanja se odobrijo in se zaseže »Trgovski dom« za tri leta na razpolago gorške pokrajinske uprave v gori navedeni namen v smislu kr. odloka z dne 14. aprila 1927, št. 597.« — O stvari bomo še obširno govorili.

Smrtna kosa. Komen žaluje za enim izmed svojih največjih dobrotnikov. Sodnega pisarniškega ravnatelja v pokoju in delegata v občinskem uradu, ki je še dan pred smrtjo podpisoval akte, g. Karla Bunca ni več med živimi. Pokopali so ga v nedeljo 17. t. m. Ob grobu je poveljeval pokojnika v italijanskem jeziku podestati; za njim je imel krasen nagrobni govor v slovenskem jeziku kurat Oblak, ki je pokazal rajnega kot vzornega katoličana. — V Skrbini je umrl Alojzij Šibec, star 28 let. Bolehal je dolgo na jetiki. Zanimivo je, da je vedno ponavljal, da bo umrl tisti dan, ko se njegovo dekle poroči z drugim. Tako se je tudi zgodilo.

Dve poroki v Gorici. V četrtek 21. t. m. se je poročil na Sv. Gori g. dr. Tone Znidaršič z gđ. Zorko Cerne iz znane Černetove družine na Sv. Gori. — Dne 27. t. m. se poroči v Gorici šolski upravitelj v Rečici pri Laškem na Štajerskem g. Marjan Bratuž iz ugledne goriske družine z gđ. Juliano Gregorič iz Gorice. Oba para zapustita Gorico in se naselita v Jugoslaviji! Bilo srečno!

nik blejskega kofa nesel sv. popotnico bolniku in se na ovinku ceste srečal s kraljevim autom. Auto ni mogel obstati, pač pa se je kralj, ko je zagledal duhovnika s sveto popotnico, odkril, v svojem avtu pokleknil in sklenil roke k molitvi. Pogled na klečečega kralja v avtu s sklenjenimi rokami k molitvi je bil nad vse ganljiv.

Koncem meseca septembra leta 1917. ob času svetovne vojne, so prišle v blejski kot nemške čete iz Nemčije in bile tu tri tedne. Bile so čete bavarskega zbora z gardnim regimentom bavarskega kralja. Po vseh hišah hlevih in stogovih je bilo polno vojaštva. Ti polki so prišli iz Romunije in so seboj pripeljali zelo bogate zaloge živil, konj, volov, krav in posebno veliko romunske perutnine, gosi in kokoši. Vojaki so bili dostojnega obnašanja, ljudem dobri in pustili so vaščanom mnogo moke, mesa, masti; posebno pa petroleja iz Romunije. Pri vaščanih so oslali v dobrem spominu. V vasi B. so imeli svojo pisarno, katero je vodil grof Armanšperg iz Monakovega. Po brzojavu in telefonu je bila pisarna zvezana s fronto. Imeli so seboj telefon, katerega so kot plen prinesli seboj iz Romunije iz kraljevega gradu iz Curtea Arges, ki je bil osebna last romunskega kralja Ferdinanda, ki ga je rabil v svoji kraljevi pisarni. Aparat sam je bil berlinsko delo, z grbom romunske kraljeve hiše, imel je gravirano geslo romunskega kralja v latinskem jeziku: »Nihil sine Deo« — nič brez Boga!

Kako pomenljivo vladarsko geslo! Pod tem geslom je rajni žrtvoval vse svoje moči narodu, kateremu je priboril narodno edinstvo, postal je ustvaritelj Velike Romunije. Po rodu in jeziku je bil Nemec, po svojem mišljenju, srcu in delovanju pa narodni junak, ki bo trajno živel v romunski zgodovini.

večje števila inteligence. Tu se pojavi vprašanje, kam z inteligenco? Poprijeti se bo treba praktičnih trgovskih in tehničnih poklicev ter pogledati nekoliko v svet. Seveda bo treba tudi nekoliko preurediti sistem naše vzgoje ter nekoliko spremeniti naše nazore do dela. Ostreši se bo treba neresnosti in komednosti ter se pač tudi v tem oziru učiti od velikih narodov, ki so se že izkazali na različnih poljih praktičnega udejstvovanja. Naš kmet in delavec je že pred vojno v slučaju potrebe brez nadaljnega bil pripravljen vzeti kovčeg na ramo in oditi čez veliko lužo ter je tako dokazal, da je na višku časa in da se znajde na svetovni pariteti. Morda ni več daleč čas, ko bo sličen dokaz morala doprinesti v znatni meri tudi naša inteligenca, če ne bo hotela doma životari. Vsak, kdor je hodil po svetu, pa ve, da je ta dokaz precej težak in zato želimo le, da bi se ji posrečil v tolikem obsegu kot se je posrečil našemu delavskemu in kmetškemu stanu.

France Miklavčič.

D.:

Spomini na kralja Ferdinanda I.

(Dopis iz blejskega kofa.)

Pokojni romunski kralj Ferdinand je zadnja leta prav rad prihajal na Gorenjsko, na Bled in v blejski kot. Na ribji lov se je vozil v Sotesko, oblečen v priprosto civilno obleko s sivim klobukom. Po zunanosti nad vse simpatična osebnost, s priprostimi ljudmi je rad obževal in govoril z njimi nemško. Svojega katoliškega verskega prepričanja ni prikrival, svoje verske dolžnosti je redno spoľnjeval. K službi božji je hodil v grajsko-blejsko cerkev, kjer je naročal sveto mašo.

Nikoli ne pozabim prizora, ko je duhov-

Dnevne novice

★ **Sv. maša zadušnica za kraljem Ferdinandom I. na Bledu.** Na željo na Bledu bivajočih inozemskih diplomatov, ki se niso mogli udeležiti oficijelne žalne slovesnosti v soboto v Beogradu in so jih tam zastopali njihovi namestniki, dalje ministra inž. Serneca, ki biva na Bledu, je blejski župnik g. Oblak bral ob asistenci žalno sv. mašo. Sv. maše so se udeležili ameriški poslanik g. Prince, italijanski poslanik g. Bodrero, češkoslovaški poslanik g. Šeba, nemški poslanik g. Olshausen, romunski poslanik g. Emami, mažarski poslanik g. De Hory in konzul g. Vodaner, gospe poslanikov, tajniki tu bivajočih poslanikov, dvorni minister g. Janković, častniki kraljeve garde, minister g. inž. Sernec, blejski župan g. Kenda z občinskimi odborniki, četa tukajšnjega orožništva, številni drugi zastopniki in mnogo občanov. Med sv. mašo je pel mešani zbor pevecv domačinov pod vodstvom g. nadučitelja Rusa. — Blejčani se radi spominjajo milega vladarja, ki se je skozi leta zadrževal v poletju kot gost našega kralja in kraljice v vili »Suvobor« na Bledu.

★ **Za pomoč po toči, viharju in neurju prizadetim.** Narodni poslanec g. Franc Smodej se je dne 26. t. m. odpeljal v Beograd, da osebno izroči gospodu ministru za poljedelstvo in vođe ter gospodu finančnemu ministru predloge za nujno pomoč težko prizadetemu prebivalstvu.

★ **Evharistični shod za starološko dekanijo bo 14. avgusta.** Natančen spored še objavimo.

★ **Katoliški dan v Preski pri Medvodah bo 14. avgusta.** Program sledi.

★ **Smrtna kosa.** Dne 23. t. m. je umrl v Velikih Poljanah pri Ribnici daleč na okrog znani cerkveni ključar, posestnik in gostilničar Matija Andolšek. Zadnje leto je bil vsled živčne oslabelosti popolnoma oslepel. Ob priiliki letošnje sv. birme ga je obiskal na domu g. knezoškof, kar mu je bilo v veliko tolažbo. Star je bil 61 let. Mnogoštevilna udeležba pri pogrebu je pričala, da je bil splošno priljubljen. — N. p. v. m.

★ **Konz. svetnik J. Kalan** se koncem tega tedna vrne z Westfalskega. Udeležil se romanja »Svete vojske« in sestanka o izseljeništvu na Trsat, kjer bo na razpolago vsem, ki bi hoteli z njim govoriti.

★ **Izlet Umestnostno-zgodovinskega društva v Prago.** Na željo nekaterih interesentov je prijavna doba za izlet v Prago (v dneh 30. avgusta do 8. septembra) podaljšana do 2. avgusta t. l. Informacije daje od danes naprej pisarna Narodne galerije v I. nadstropju Narodnega doma, vsak dan od 5 do 6 popoldne. Dne 2. avgusta bo sprejemal vodja izleta definitivne prijave v seminarju za umestnostno zgodovino na univerzi od 11 do 12. Takrat morajo biti vsi potni listi (brez vizumov) oddani in plačana taksa po 150 Din za osebo.

★ **Dan Ljubljanskega orlovskega okrožja v Šmarju.** V nedeljo, 31. julija, bo pri nas veliki orlovski dan Ljubljanskega orlovskega okrožja. Dopoldne ob 7 sprejem na kolodvoru, potem sprevoz na telovadišče k skušnjji, ob 10 sv. maša, po maši pa tabor. Popoldne bo pa na travniku pri cesti poleg cerkve javen telovadni nastop. Po telovadbi bo poleg telovadišča prosta zabava z najrazličnejšim sporedom. Vse prijatelje našega kraja in prijatelje Orlov vlijudno vabimo.

★ **Prijave za Trsat sprejema »Sveta vojska«** v Ljubljani še nadalje; prosi pa, da se vsi čimprej prijavijo in ne odlašajo, ker le na ta način bo mogoče vse potrebno pravočasno pripraviti!

★ **Oblastveni pregled izvršenih regulacijskih del na Savinji.** Kakor se nam poroča, se bo vršil v četrtek in petek tega tedna komisijski pregled vseh regulacijskih del, ki so se izvršila tekom zadnjih dveh let na Savinji. Tozadavna komisija bi se morala po zakonu vršiti sicer vsako leto, toda sedaj je že dve leti ni bilo. Da se torej zadosti zakonu in ugotovi današnje stanje obrežnoobrambnih naprav, ki bo služilo tudi za podlago oblastnemu odboru za njegova obrambna dela na Savinji, je razpisal veliki župan mariborske oblasti, g. dr. Schaubach tozadavno pregledno komisijo ter pozval v njo oblastnega pravnega referenta dr. Trstenjaka, oblastnega hidrotehničnega referenta ing. Jurana, okrajnega hidrotehničnega referenta ing. Piletiča, ing. Fugino in oblastnega poslanca Miloša Levstika, katerega so izvolili okrajni zastopi in občine za svojega zastopnika v tej komisiji in ki se je že v oblastni skupščini zavzel za regulacijo Savinje v neposredni bližini Celja.

★ **Informativni sestanek o izseljeništvu na Trsat,** ki se vrši po treznostnem taboru dne 8. avgusta, naj bi združil vse, ki jim je pri srcu skrb za naše izseljence. Ker je polovična vožnja dovoljena, bi upravičeno pričakovali, da bo odziv častern.

★ **Ljutomer — Lotmerg.** Prejeli smo: V Vašem zanimivem članku »Ljutomer — mesto« (št. 164, str. 8) se bere, da je temu trgu priboril umetno ime Ljutomer šele St. Vraz leta 1838. ter ga tako posplošil. Skoval je novo ime res da že l. 1838., toda staro pristno ime (z goltnikom g ali k na koncu) se je še pisalo dolgo časa, n. pr. l. 1846. in 1853. v Slomškovich »Drobtinica«, 1844., 1853. in 1861. v Bleiweisovich »Novicah«. Pakj je pisal že l. 1884. (»Črt. iz duš. žitka Štaj. Slovencev«)

vedno in dosledno »Lotmerg«. (Gl. Ilešič, »Casop. za zgod. in narodop.«, XVII. l., str. 86.—88.) — V nemškem imenu Luttenberg, ki je v slov. ustih postalo Lotmerg, je prvi del Lutte, Lotte. Ta beseda pomeni (po nemških slovarjih): 1. dolga mladika z ročicami na trsu, 2. v rudnikih cev iz desak, po kateri se dovaja čist zrak, a odvaja voda in pokvarjen zrak. Ker je okoli Ljutomera v in o roden kraj, smemo tolmačiti ime Luttenberg kot »gorico, ki ima vse polno dolgih trtnih mladik«. I. K.

★ **Sejem v Kostivnici** bo v ponedeljek 1. avgusta.

★ **Vrtnarski tečaj na Grmu.** V dneh 25., 26. in 27. avgusta t. l. se namerava prirediti na kmetijski šoli na Grmu tečaj s teoretičnim in praktičnim poukom o vrtnarstvu, zlasti o cvetlicah ter konzerviranju povrtnine. Udeležbe se ga lahko moški in ženske ter se še posebej opozarjajo na ta tečaj tudi učiteljice in učitelji, ki se zanimajo za vrtnarstvo. Prenočišče se bo preskrbelo deloma na kmetijski šoli na Grmu, deloma na gospodinjski šoli v Smihelu, po možnosti tudi za prehrano. Obenem se bo ob tej priliki tečajnikom brezplačno razdelilo nekaj boljšega vrtnega semena in sadik. Ker število udeležencev ne more biti neomejeno, naj se interesi za ta tečaj čimprej prijavijo z dopisnico na ravnateljstvo spec. živinorejsko-poljedelske šole na Grmu v Novem mestu. Ako bi se tečaj radi katerihkoli ovir ne mogli vršiti ob določenih dneh, se bo to pravočasno objavilo v dnevnih časopisih.

★ **Pozor na šipe!** »Pozor na šipe!« čitamo v železn. vozovih. Res, če se hoče obvarovati krute škode, glej, da šipe ne ubiješ. Vendar pa, nesreča nikoli ne počiva, in tako se vedno dogaja, da zazvni in zažvenklja kje kaka šipa. In nesrečnež, ki se mu to pripeti, je res kruto kaznovan. Šipa, široka (natanko merjeno!) 38 cm, visoka 80 cm, debela po 3 mm, stane z vlaganjem vred železnice upravo 46 Din; popotnik pa mora plačati, veste koliko? 150 Din (reci: stopetdeset!). Torej 104 Din železnica profitira. Že tistih 46 Din človek, ki je imel zgolj nesrečo, težko plača; a plačati kar 104 Din več nego je treba, to je pa malo preveč. Naj bi železniška uprava imela nekoliko usmiljenja z ljudmi, katerim se pripeti nesreča! Naj bi znižala plačilo na normalno vrednost! Če ne, zapišite pod šipe še: Pozor na šipe! — Popotnik, ki je imel smolo, da je šipo zdrobil.

★ **Najdeno truplo v Muri.** V soboto, dne 23. t. m. so potegnili v Izakovcih pri Dolnji Lendavi v Slovenski Krajini iz Mure truplo 25—30 letnega moškega, visoke postave in kostanjevih las. Utopljenec je bil oblečen le v kopalne hlače, kar dokazuje, da se je moral ponesrečiti pri kopanju. Truplo je že deloma razpadlo in izgleda, da je bilo v vodi najmanj teden dni. Na roki je utopljenec imel zlat prstan s tremi kamni. Mura je prinesla utopljenca najbrže iz severnih krajev ob Muri, mogoče celo iz Avstrije.

★ **Avtobus Brezje—Bled** vozi vsak dan iz Podnarta od vlaka, ki prihaja iz Ljubljane ob 8.20. (Glej »Slovenec« z dne 24. julija 1927.)

KUSAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

★ **Vrednostne papirje** vseh vrst, pred- in povojne, tu- in inozemske, delnice, bančne zadolžnice, državna, deželna in mestna posojila, železniške prioritete, obligacije, založnice, rente, srečke itd. kupuje in plača najbolje Efekt- na banka M. Jankole, Ljubljana, Kongresni trg 9.

Naj bo v tujini, naj bo doma, k jedi, med delom, se vedno prileže če si s čašo Clio limonade. Molek onemogoča dušo priveže.

★ **Stenicol najboljšo sredstvo** proti steniam dobite samo v drogeriji Kanc, Zidovska ulica.

Ljubljana

○ **Promocija.** Danes ob 11 popoldne bo v zbornični dvorani univerze promoviral za doktorja filozofije g. Franc Vatovec, član »Zarje«. — Promocija se izvrši na podlagi disertacije »Kolonizacija laškega okraja«, v kateri prikazuje pisateljevo ter naselitev v luči prirode in zgodovine ter razpravlja o glavnih sestavnih elementih kolonizacije: o sistemu naselbin, razdelitev poljskih parcel in zemljiških odmer, o tipih hiš ter krajevnih zemljiških, hišnih in rodbinskih imenih. Disertacija vsebuje jako veliko gradiva glede starejše (prvotno slovenske) agrarne naselitve, a ima hkrati tudi podatke o poznejši obrtno-industrijski naselitvi v laškem okraju (Lahovgraben, Zidani most, Trbovlje, Hrastnik itd.). Precej sledov o najstarejših upravnih in gospodarskih razmerah v laškem okraju pa vsebujejo ohranjeni urbarji iz XIII. stoletja, ki jih pisatelj prav izčrpno uporablja. Zali- bog pa ni izšla disertacija v celoti in to radi neprimakovan narastlega gradiva, ampak le v odlomkih. Tiskana disertacija, ki je izšla pod naslovom »K starejši upravni in gospodarski zgodovini laškega okraja« v Zdržni tiskarni v Ljubljani, obsega 6 tiskanih pol. — Novemu g. doktorju iskreno častitamo.

○ **Poroka.** Poročila sta se včeraj, dne 26. t. m., ob 9. uri popoldne v marijanski

kapeli g. profesor Silvo Kranjec in gđ. Ana Petelinova iz Ljubljane. Poročal je g. župnik F. S. Finžgar. Za moža sta bila nevestin brat g. sodnik dr. Bogdan Petelin in g. tajnik v ministrstvu za notranje zadeve Stanko Masič. — Poročencema vso srečo!

○ **Ljubljana je v nedeljo nerad doma.** Zato ga vabimo, da pride v malo oddaljeni kraj Šmarje na prireditve Ljubljanskega okrožja, ki bo celodnevna. Na prireditvi in po njej ne bo manjkalo razvedrila, zato vsi Ljubljanačani že v nedeljo jutraj ali pa popoldne z vlakom v Šmarje!

○ **Z magistrata.** Ker je g. vladni komisar v četrtek, dne 28. t. m., službeno zadržan, odpade ta dan običajno sprejemanje strank.

○ **Pogrešana turista** prispela srečno s svoje ture. K naši včerajšnji notici smo dobili poročilo, da sta se oba pogrešana turista gospodična Jesihova in gospod Guera srečno vrnila s Spikove stene domov. Oba sta čila in zdrava.

○ **Obrtniška stavbna zadruga** pridobiva z vsakim dnem čim večje zanimanje v obrtniških krogih. Na tozadavne dosedanjih sestankih so se temeljito in vsestransko preresetale stanovanjske, kreditne in splošno gospodarske razmere in določile zdrave smernice za uspešno in obkorožno delovanje te v Krekovem duhu na široko zasnovane zadruge. Dana je možnost, da tudi taki obrtniki, ki nimajo dovoljno začetnega kapitala, pridejo do svojih stanovanj ali hišic. Dasi je zadruga v prvi vrsti namenjena obrtniškim krogom, se izjemoma sprejemajo v zadrugo tudi člani iz drugih stanov in poklicev. Kdor želi, se lahko vsak delovni dan prikladi v zadrugo od 6. do 7. ure zvečer v Rokodelskem domu, vsa nadaljnja pojasnila pa radevolje dobijo zainteresentje razen na sestankih pripravljalnega odbora, ki se objavljajo v »Slovencu«, tudi vsak torek od pol 6 do pol 7 zvečer istotam, kjer bo v tem času vsakokrat navzočen kak član odbora. — Prihodni tak sestanek bo jutri, v četrtek, ob 8. uri zvečer v Rokodelskem domu. Iskreno vabljeni vsi, ki se zanimajo za to prepotrebno zadrugo. — Pripravljalni odbor.

○ **V Josefinumu — Poljanska cesta 16** se je nastanil zdravnik dr. Jos. Benčan, specialist za ženske bolezni in porodništvo. Ordinira vsak dan od 9. do 11. in od 3. do 5. ure. — Telefon št. 2818.

○ **Opozorjamo na veliko ljudsko veselico,** ki jo priredi Združenje vojnih invalidov v Ljubljani, v nedeljo, dne 31. t. m., na Strelišču pod Rožnikom. Pri prireditvi sodelujeta dve godbi. Raznovrstna zabava, kakor srečolov s krasnimi dobitki, streljanje na dobitke, Monte Carlo, šaljiva pošta, muzej itd. Za dobro pijačo in kuhinjo je vsestransko preskrbljeno. Začetek ob 4. uri popoldne. V nedeljo torej vsi na Strelišče pod Rožnik.

○ **Motociklist povezil otroka.** Motociklist Djuro Kovačič je v ponedeljek ob 8. uri zvečer povozil na Vrazovem trgu 7 letno Berto Kančev, hčerko gostilničarja Kanjca. Mala Berta je pritekla ravno iz hiše na cesto in se hotela izogniti tramvaju, prišla pa je pod motorno kolo, ki jo je podrlo na tla in jo poškodovalo po glavi, rokah in kolenih. Težko ranjeno deklico so prenesli starši v bolnico. Motociklista pri nesreči ne zadene nobena krivda.

○ **Radi suma tatvine** raznih predmetov kakor perila, žepnih ur itd. je bil v Ljubljani dne 25. t. m. aretiran Ivan Zajc, star 26 let, doma iz Dolenskega, ki se je že več časa brez posla klatil po Ljubljani ter ga je zasledovalo okrajno sodišče v Ljubljani.

○ **Zopet tatvina kolesa.** Soboslikarski pomočnik Franc Marinšek je iskal v ponedeljek ob 9. uri jutraj na borzi dela na Dunajski cesti kako službo. Pred poslopjem je pustil svoje črno pleskano kolo, znamke »Kinta« in vredno 1000 Din. Priliko je porabil seveda takoj neznan zlikovec, ki se je brzo vsedel na kolo in z njim izginil.

Maribor

○ **Prihodno nedeljo orlovski nastop v Slovenski Bistrici!**

○ **Priključitev Krčevine k Mariboru.** Včeraj se je vršilo v Krčevini ljudsko glasovanje o priključitvi k Mariboru. Glasovalo je 553 občanov. Za 410, proti 143. Proti priključitvi sta najbolj agitirali dve veliki podjetji v Krčevini, ki sta svoje uslužbence vozili z avtomobilom na voliče, kjer so vsi korporativno glasovali proti priključitvi. V Krčevini vlada pri večini prebivalstva veliko veselje, ker bo občina s priključitvijo k mestu Maribor mnogo pridobila. Tako se bo napeljala električna napeljava v Krčevino ter se bo zboljšala cestna razsvetljava. Ceste se bodo spravile v dobro stanje. Tudi šolsko vprašanje se bo uredilo. O priključitvi bo še sklepal mariborski občinski svet.

○ **Sprejem v gospodinjsko šolo pri šolskih sestrah v Mariboru.** Dekleta, ki želijo biti sprejeta s 1. septembrom v gospodinjsko šolo z enoletnim poukom, naj nemudoma prijavijo svoj vstop s tem, da prinesejo osebno ali pa pošljejo zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Mesečna oskrbnina znaša 650 Din. Starši, oziroma varuhi se morajo pismeno obvezati, da bodo krili vse stroške.

○ **Mariborski orlovski odsek** ima danes zvečer svoj običajni tedenski sestanek. Pridite

polnoštevilno, ker moramo končno javno urediti neko silno važno zadevo, ki se tiče celokupne orlovske organizacije v Mariboru.

○ **Za romanje na Brezje** dne 31. julija lahko nabavijo udeleženci iz Maribora znižane vozne karle že v soboto ali v nedeljo dopoldne v biljetarni Tujsko-prometne zveze v Mariboru, Aleksandrova cesta 35. Vozna karta za tja in nazaj stane Din 69.

○ **Avtoproga Jarenina—Maribor** se odpre s 1. avgustom. Omnibus bo vozil dnevno ob 7 jutraj iz Jarenine ter popoldne ob 2 iz Maribora, po potrebi ter ob nedeljah in praznikih tudi večkrat dnevno. Cena 1 Din na km, torej cela proga 13 Din. Stajališča so določena razen odhodne in prihodne postaje še gostilna Kos, Ferk in Nedelko. 5805

○ **Potres v Mariboru.** V noči na torek se je čutil okrog 10 močan potresni sunek, ki je trajal eno minuto.

○ **Gostilničarska zadruga** za mesto Maribor opozarja svoje člane, da se vrši redni občni zbor 27. julija ob pol 3 popoldne v mali dvorani Narodnega doma.

○ **Stekel pes na delu.** Na cesti proti Framu je obgrizel stekel pes neznanec človeka. Po ugotovitvi nevarnosti je neznanec utekel, ker se je bal, da bo moral v Pasteurjev zavod. Radi tega slučaja stekline je proglašen strogi pasji zapor v celem glavarstvu desni dravski breg.

○ **Pritožbe ribičev.** Ribiči, ki love pod mostom v Dravi, se čisto pritožujejo radi porrednih fantalinov, ki jih obmetavajo z mosta s kamenjem. Policijski stražniki na mostu so pričeli na take tičke malo ostreje paziti in so res zalotili dva dijak, ki sta se zabavala s tem, da sta turčala s kamenjem pod mostom lovečega ribiča Klemenčiča. Bila sta aretirana; pozneje so ju sicer izpustili, toda čaka ju stroga kazen.

○ **Tatvine koles** so se zopet pričele množiti. Očividno mora biti na delu večja družba. V zadnjih dveh dneh so bile izvršene kar štiri tatvine koles. V soboto sta bili izmaknjeni kolesi Rudolfu Mohrju in Josipu Otratišku. V ponedeljek pa sta bili ukradeni kolesi Francu Kokalju, ki je pustil kolo v veži na Aleksandrovi cesti 14, in poslovođji Avgustu Čopiču, ki je za trenutek ostavil kolo pred glavno pošto.

○ **Posredovalnica za službe.** Delo dobe sledeči delavci: 12 hlapcev, 4 majerji, 4 viničarji, 2 kovači, 2 zidarja, 3 čevljarji, 1 mlinar, 3 mizarji, 2 vrtnarja, več učencev mizarske, ključavničarske, slikarske, pekarske, pečarske stroke, 23 dekel, 2 natakarici, 2 kuharici za restavracije, 2 gospodinji, 19 služkinj, 9 kuharic, 1 vzgojiteljica, 3 tovarniške delavke, 1 kuharica k orožnikom, 1 šivilja in 2 učenci za šivilje.

○ **Zopet nov vlom v stanovanje.** Stanovanjski vlomilci so v Mariboru pridno na delu. Danes je hišnik dr. Marina v Razlagovi ulici našel vrata odprta v stanovanje dr. Marina, ki se že dalje časa s celo družino mudi v Parizu, stanovanje pa je bilo vse v neredu. Vlomilci so prebrskali vse omare in razmetali obleko po tleh in očividno odnesli precej plena, ki se radi lastnikove odsotnosti še ne da ugotoviti. Vlom se je izvršil najbrž ponoči.

Celje

○ **Srečke za II. veliko stadionsko loterijo** se dobe v Celju v podružnici »Slovenca« v Cankarjevi ulici 4. Olgejte si v izložbi seznam bogatih dobitkov! Posamezna srečka stane samo Din 10.

○ **Absolviran konservatorist.** Pred komisijo državnega konservatorija v Trstu je z odličnim uspehom položil končni izpit naš rojak g. Dušan Sancin, violinist, brat ravnatelja Gl. Matice v Celju, gospoda Karla Sancina. G. Dušan Sancin bo angažiran na ljubljanski operi.

○ **† Frane Ferline.** Po dolgotrajni bolezni je v soboto preminul na Tinskem v starosti 64 let g. Frane Ferline, učitelj v poklju, dolgoletni trški župan v Šmarju pri Jelšah, bivši načelnik šmarskega okrajnega zastopa in znan narodnogospodarski delavec. Pokojni je bil tudi član upravnega sveta in ravnateljstva Južnoštajerske hranilnice v Celju. Naj počiva v miru!

○ **Izgubljeno in najdeno.** Celjski policiji je bila prijavljena izguba ročne torbice z vsebino Din 120, naprstnikom in pesmarico, izguba srebrne broše, vredne Din 150, izguba zlate zapestnice, vredne Din 800, izguba zlate zapestnice, vredne Din 750, in najdba črnega klobuka.

○ **V Celju so umrli:** 9. julija Karolina Pfeifer, hči zlatarskega pomočnika v Celju, 5 let; Marija Rovo, služkinja v Mali Pristavi, 40 let. — 11. julija: Leopoldina Lahe, zlatarjeva hči z Ostrožnega, 24 let. — 12. julija: Jožefa Šuler, vdova-zasebnica, Celje, 65 let; Marija Čede, vdova po posestniku pri Sv. Pavlu pri Prebolu, 64 let. — 13. julija: Anton Pleterški, mešarski pomočnik v Celju, 38 let. — 15. julija: Ivan Skoberne, ginar na Dobrovi, 18 let. — 17. julija: Franc Guna, rudar v Lokah, 36 let; Ciril Dolžan, skladiščnik v Gaberju, 32 let; Franc Tajnšek, mizarski mojster v Liscach, 45 let. — 18. julija: Ivan Grobin, urarski vajenec iz Prelog, 25 let. — 19. julija: Jurij Turnšek, dninar iz Vrač, 75 let. — 21. julija: Franc Bosner, rudar v Veterniku, 44 let; Jakob Ropotar, posestnik v Medlogu, 65 let. — 22. julija: Franc Sitar, invalid v Gaberju, 54 let; Franc Orehovec, hlapec v Celju, 77 let; Jurij Obad, ključavničarski mojster v Celju, 67 let.

Žalec

Nevihita je v soboto zvečer zopet hudo divjala. Naliv je bil tako hud, da je v par urah Savinja močno narasla, kar je omogočilo splavarjem zopetno prevažanje lesa.

Za novega župana trške občine je bil izvoljen g. Roblek, veleposelnik v Žalcu. Oddane so bile vse glasovnice razen 3. Prejšnji župan g. Vinč Vabič je valed neznanega vzroka odstopil.

Hmeljarna je že pod streho. Smrt na železniškem tiru. K včerajšnji notici pod tem naslovom smo dobili obvestilo, da se splošno govori, da dotični ni izvršil samoumora, ampak da je bil napaden ter vržen pod vlak. Preiskava ulegne dognati resnico.

Dobrna pri Celju

Velik dobrodelni cerkveni koncert v prid pravilu orgel in nabavi novih — med vojno odvzetih — cinastih piščalk bo v tukajšnji župni cerkvi v sredo, dne 3. avgusta 1927, ob 4 popoldne. Nastopni spored objavimo pravočasno. Zaenkrat objavljamo samo to, da so na dnevnem redu orkestralne točke oddelka mariborske vojaške godbe, solo-spevi priznanega baritonista g. dr. Kostića, odv. iz Banjaluke, ter moški in mešani zbori domačega cerkvenega pevskega zbora. Kot posebna, privlačna točka tega koncerta bo priprosta cerkvena narodna pesem »V Sveti noči« iz Savinjske doline, h kateri je priredil nalašč za ta koncert kompozicijo s spremljevanjem orkestra dirigent vojaške godbe g. Fr. Bernard. Vabimo vse bližnje in daljne prijatelje glasbe na ta koncert.

Letošnji obisk topline prekaša vsa leta, odkar obstajajo tukajšnje toplice in zdravilišče. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bile toplice le enkrat tako dobro obiskane, kakor so letos. Vsak kotiček, vsa zdraviliška in zasebna stanovanja so oddana. Domačini se prostovoljno umikajo v gošpodarska poslopja in v seno, da kolikor mogoče postrežejo nadstevilnim gostom s poslijami in sobami. Mnogo gostov pa je moralo takoj po prihodu oditi, ker niso dobili prenočišča. Je pa res leto tudi izredno ugodno vreme, da se gostje na svezem zraku v tem idiličnem kraju nekoliko oddahnejo od vsakdanjih skrbi in pomirijo svoje razburjene živce.

Ljudsko gibanje v prvi polovici tega leta kaže, da je Dobrna v resnici zdrav kraj z zdravim zrakom. Rojenih je bilo 24 otrok, med temi enkrat dvojčki, enkrat pa trojčki, ki vsi žive in so trdni in čvrsti. Porocenih je bilo 8 parov, umrlo pa je samo deseti oseb.

Laško

Birno smo imeli, pa od mesta Laškega ni gospoda škofa nikdo pozdravil, pa vsaj je že to »Domovina« par dni naprej povedala. Tako naprednih purgarjev kakor v Laškem sploh ni nikjer drugod na svetu.

Laško — mesto. Ko se je v petek zvedelo, da smo meščani, je bilo vse mesto takoj v zastavah. V kratkem bo slovesna proglasitev.

Velik uspeh za napredek svinjere. Kako prav so napravili tisti posestniki svinji, ki so v mesecu majniku dali svinje cepiti proti rdečici, se je pokazalo sedaj, ko se kljub veliki vročini ta bolezen ni pojavila v naših hlevih. Pač pa ima živinozdravnik precej posla pri tistih kmeth, ki tega spomladi iz zanikarnosti niso storili. V svojem velikem in goratem rajonu, je naš živinozdravnik g. dr. Jerina menda že vsak hlev obiskal, med temi precej brezplačno, zato pa je deležen velikega ugleda in hvalečnosti med našim ljudstvom.

Srečni smo, ker imamo sedaj v Laškem, posebno pa še ob času sezona izbornega zdravnikarja g. dr. Ivana Lovšina. Če se pa želimo kaj poopravi, pa gremo k odvetniku g. dr. Flegi, kjer najdeš koncipijenta g. dr. Joška Godniča.

Ptuj

Poroka. V nedeljo dne 24. t. m. je bila v župni cerkvi na Hajdini poročena gđ. Anica Štravs, marljiva pevka pevskega zbora Cecilija v minoritski cerkvi v Ptujju z g. Ivanom Čep, nastavljenecem v tovarni stroilj v Majšpergu. Cerkevni obred je izvršil o. g. Mirko Godina iz Ptujja, cerkveno petje pa je oskrbel Cecilija pod vodstvom g. Avg. Kosa. Vneti in aglni članci raznih naših prosvetnih organizacij želimo tudi mi na novem potu obilo sreče in blagoslov!

Utopljenec. Pri utopljencu, o katerem smo že poročali v 164. št. našega lista pod naslovom »Žrtve Drave«, so našli v desnem žepu suknjiča mali šolski zemljevid kraljevine SHS, na katerem je z modrim svinčnikom napisano ime Miloš Blankovič in sicer dvakrat. Sumljivih znakov na utopljencu ni bilo opaziti, razven nekoliko modrih podplutev na čelu, ki so najbrže v vodi nastale. Truplo je ležalo najmanj 10—15 dni v vodi in je že začelo trohneti. Utopljenec je star 25—30 let, srednje velikosti, zelo močne postave, okroglega obraza, plavih las in obrvi, brada in brke so obrbite. Ker nima drugih sumljivih znakov na sebi, ki bi izvirali od kakega nasilstva, so utopljence na pokopališču v Rogoznici dne 22. t. m. pokopali.

Slovenska krajina

Dijaško zborovanje. Z ozirom na dopis z dne 23. julija v »Slovenec« št. 163 pod tem naslovom smo prejeli sledeče pojasnilo: Ni res, da bi se sklenilo prekrstiti »Zavednost« v »Panonijo«. O tem se niti ni sklepalo na omenjenem občnem zboru. Sicer se bo »Zavednost« v bližnji bodočnosti prekrstila, a skoraj gotovo ne v »Panonijo«. — Podpredsednik.

Trbovlje

Niš ne bo. Socialisti so bili prošli teden zelo razjarjeni nad drugima dvema socialističnima strankama — Bernotovej in dekalisti —, ker so jim na skupščini odpovedali skupni nastop pri državnoborskih volitvah. Vršlo se je v soboto in nedeljo več sestankov, da bi se razmere ublažile, ostalo je pri starem, torej gredo vsak zase v boj. — Za okrajnega komandanta socialistov je imenovan g. Sitter, trb. župan. Pravijo, da je on edina oseba, ki jim se lahko reši kaj glasov.

Plenarna seja obč. odbora. V soboto popoldne so vrši na občini plenarna seja odbora. Na dnevnem redu bodo razna poročila odsekov, izvolitev predstavnikov za volitev v ustavotvorno skupščino itd.

Oddaja stavbe meščanske šole. Oddaja zgradbe so vrši danes v sredo popoldne. Zgradba se bo oddala radi mnogobrojne konkurence za en milijon dinarjev, ceneje, kot je bil proračun sestavljen, tako da bo šola sedaj stala, ne vračunši stanovanjskega postopke za učiteljsko, eden in pol namesto dva in pol milijona dinarjev.

Občni zbor dramatičnega odseka Prosvetnega društva se vrši v nedeljo 31. julija t. l. ob 7. uri zvečer v pevski sobi društvenega doma.

Šoštanj

Sijajna proslava materinstva. Ob izredno veliki udeležbi blizu 800 mater in njihovih častilcev je potekel nedeljski Materinski večer nad vse lepo. Zlasti je ugrajala čarobna razsvetljava z raznobarnimi lučicami in lampijoni okrog ozaljšanega kipa Matere vseh mater in trije prekrasni transparenti na oknih s simboli vere, upanja in ljubezni ter napis. Tudi celoten spored v cerkvi kakor tudi na letnem odru na prostem je zelo zadovoljil. Zlasti še res primerne simbolične vaje s petjem »Gor žez izaro« in »Za materjo«. Orlu častitamo k temu velikemu uspehu in želimo, da bi ostala materina proslava vsakoletna stalna točka v programu naše orlovske organizacije.

Uršnika

Strahno neurje nas je obiskalo v soboto zvečer. Ob tri četrti na 9 se je vsula med strašnim viharjem debela toča, ki je padala nad četrt ure ter razkrestila žito na polju in sadno drevje, ki je ravno letos obetalo obilo blagoslova. Med silno nevihto je bil dež kakor iz škafa, voda pa je poplavlila vsa pota. Vihar je bil tako močan, da je podrl več kozočev, med njimi tudi Maroltovega, ki je bil na zidanih podstavkih. Razkrtih je tudi več streh in je zlasli župna cerkev mnogo trpela. Tik pred cerkvijo sv. Pavla je vihar odlomil dvoje velikih kostočev in tudi v bližini koločevora polomil več dreves. Čudno je bilo, da strele, ki so venomer švigale, niso povzročile požara. Vendar je škoda, ki jo je nenadni orkan povzročil v naši občini, zelo velika in nenadomestljiva. Ker je še ono žito, zlasti oves in turščica, ki ga toča ni popolnoma uničila, poglelo in se ga ne dobiilo nič toliko, kolikor so se posejelo. Tako so bile tekoni ene noči uničene vse nade našega kmečovalca.

Godbeno društvo je dobilo novega kapelnika gl. Dolarinca iz Ljubljane. Želimo mu najboljšega uspeha na tem kulturnem polju!

Novo mesje

Osebnost. Nad vse vesten in poštvovalni orožniški narednik g. Franc Štempihar, poveljnik orožniške postaje v Trebnjem, je pridružen komandi orožništva v Belgradu kot pisar v službovanje, kamor v kratkem odide. G. Štempihar si je znal pridobiti simpatije in spoštovanje vsega ljudstva, ker je živel in se žrtvoval vsega le za javno varnost. Razni tatovi in umovniki so imeli silen respekt pred njim ter se niso upali v območje njegovega okolja, dobro vedoč, da bodo takoj zasačeni. Ljudstvo mu želi obilo sreče v njegovi daljnji karjeri, komandanta orožniškega polka v Ljubljani pa prosi, da pošlje v Trebnje g. Štempihara vrednega naslednika.

Otvoritev nove kopališče stavbe. V nedeljo dne 31. t. m. se vrši v Šmarjeških toplicah, ki so last g. dr. Viktorja Gregorčiča iz Novega mesta, otvoritev nove kopališče stavbe s tremi bazeni. Isti dan ob 4. uri popoldne se vrši tam blagoslovljenje nove lurske kapele, ki se nahaja na robu gozda nad kopališko stavbo. Odkar je lastnik teh toplic g. dr. Gregorčič, znatno napredujejo. Pa saj imajo tudi krasno lego, obdane so od vseh strani od gozdov in vinskih gor. Trud sedanjega lastnika za povzdigo teh svojih tako zapuščenih toplic gotovo ugodno upliva tudi na povzdigo tujškega prometa.

V smrtni nevarnosti. Vsi silne vročine je privabila zelena Krka zadnje dni preteklega tedna mnogo občinstva v mestno kopališče. Pa kjer je več ljudi, se rada pripeti tudi kaka nezgoda. Tudi Krka bi kmalu zahtevala svoje žrtve. Ene gospe, ena gospodična in dva dečka bi kmalu postali žrtve kopanja, da niso bili navzoči pogumni plavci, ki so z zadnjem trenutku rešili potapljačice.

Kočevje

Sejem. Zadnji ponedeljek smo imeli v Kočevju sejem. Bil je še dokaj obiskan; živinsko sejišče je bilo do polovice polno. Ker je bilo lepo vreme, so kmethje prignali živino od blizu in daleč.

Pričetek dela za novo bombazno tovarnico. Kakor smo že svoj čas poročali, je nakupila tvrdka Matuš in Semly za Češkem za mestno cerkvijo 36.000 kvadr. m. sveta od ge. Marije Hönigmann-Gruber. V ponedeljek 25. t. m. so pričeli z delom. Delo vodi domači stavbenik g. Juvantič. Zgradili bodo okoli tovarne tudi nekaj stanovanjskih stavb za delavce, ki bodo v tovarni zaposleni v obilnem številu. O gradbi sami bomo še poročali.

Himen. V torek 26. t. m. ob pol 4. jutraj se je v mestni župni cerkvi poročil g. Friderik Jakomini z gđ. Adolfino Etel. Bilo srečno!

Politični obhod. Ker namerava železniška uprava postaviti na prelazu občinske poti pri km 47.846 preko železniškega tira ročno zaporo in ker pridejo tu v poštev javni interesi, je razpisan politični obhod na 30. julija t. l. ob 10. uri dop. s sestankom komisije na postaji Kočevje.

Smrtna kosa. V ponedeljek 25. t. m. je umrl v Kočevju F. Mihič v zreli moški dobi. Pokopni je bil znan po Kočevju kot branilec s kolanjem. Bil je tudi zvest pristaš SLS. N. v m. p.

Dopisi

Škofja Loka. Z ozirom na notico v »Jutru« z dne 26. t. m. smo dobili od merodajne strani obvestilo, da je bila lista, katere nosilec je bil gosp. Avgust Sušnik in na kateri je kandidiral tudi g. Josip Hafner, uradna lista SLS, ki je bila postavljena od kraljevnega odbora SLS za Škofjo Loko.

Dolsko. Dne 7. avgusta bodo v Dolskem občinske volitve. V »Slovenec« je bil dne 26. jul. dopis, da je prva in druga skrinjica SLS. To je res in prav. Toda tudi 4. in 6. lista sta tudi somišljenikov SLS. To poudarjamo resnici na ljubo, da ne bo kakih pometov.

Križe na Gorenjskem. Zadnji nedeljo se je vršil pri nas ustanovni zbor za krajevno organizacijo SDS. Kot sklicatelj in vodja zborovanja je figniral Peter Sitar, Perka iz Križev. Prišel je tudi govornik iz Ljubljane. Sestavil se je odbor. Član odbora je tudi Janko Markič, posestnik in trgovec z živino iz Zigonje vasi. Shod je bil v gostilni gospe Tončke Zaplotnikove.

Ortnek. Poročali smo v nedeljski številki o predzmem vsemu v ortneški poštni uradi. Vilemka so pregnali ljudje, da ni mogel odnesti svojega plena na varno in da je pri tem izgubil še svojo imovino. Drugi dan se je še mudil v okolici. Proti večeru v petek se je priklatil iz Preske in se podal na pot proti Hojčam, tam so ga spoznali in zasledovali, nakar je pobegnil proti Gospičevemu ter izbegnil v gozd. Kakor smo zvedeli, se je orožništvu posrečilo prijeti tega ptička.

Razgaljena esdeesarska demagogija.

ŠEF ODSEKA ZA SLOVENIJO V MINISTRSTVU PROSVETE PROTI LAZNIVIM HULSKARIJAM SDS. — PROSVETNA POLITIKA SDS. — RAZSIPAVANJE DENARJA IN TROŠENJE MOČI. — ZA UČITELJA ESDEESARJA JE MORAL BITI RAZRED, ČEPRAV NI BILO OTROK.

»Edinstvo«, glasilo esdeesarskega učiteljskega je z »Jutrom« in »Narodom« vred zagnalo velik krik proti SLS radi črtanja nekaterih nepotrebnih vzporednic in razredov na ljudskih šolah v ljubljanski oblasti. Sedaj je ta list moral objaviti sledeče pismo:

Gospod urednik! V dopisu pod tem naslovom, ki ste ga priobčili v 17. številu »Edinstva«, je zapisal g. dopisnik tudi sledeče: »Kakor znano, imamo Slovenci v Belgradu več svojih ljudi v prosvetnem oddelku ministrstva. Ali naj del krivde zvrnemo tudi na nje? Ker je to direktno vprašanje name, prosim, da mi o stvari dovolite nekaj besed v pojasnilev. Predvsem je treba pibiti, da se je ukinilo v ljubljanski — poudarjam da le v ljubljanski — oblasti okrog 60 razredov, v katerih ni bilo dovolj otrok in za katere ni bilo prostora; ukinjeni pa ni bil ne en razred, v katerem je vsaj 30 otrok in za katerega je prostor; kjer je bil na razpolago ta, so se obdržali razredi celo s 25 otroki; na nekaterih šolah pa so se sprito večjemu številu otrok zadržali razredi, dasi je zanje s prostorom preskrbljeno več kakor preslabo — Ni pa se moglo dovoliti, da obstajajo samostojni razredi s 6—10 otrok in to v šolah, kjer je moralo radi nedostajnih prostorov imeti po več razredov pouk le popoldne, oziroma popoldne; ni se moglo dalje dovoliti, da bi bilo na šoli s 14 sobami 22 razredov, v katerih nobenem ni 30 otrok. Nameščenih pa bi bilo za ne popolne razrede celih 37 učnih oseb; in ni se moglo še naprej trpeti, da bi se posamezne učne osebe, ki radi preoblegla števila učiteljske na šoli niso mogle dobiti razreda, zaposlovali kot »pomozna moč« v pisarni razrednega pouka oproščene šolskega upravitelja, itd. itd. — skratka: ni se smelo še nadalje dovoljevati brezprimerno razsipavanje učiteljskih delovnih sil. To razsipavanje tedaj je vzrok ene zvelike redukcije in nikjer drugod ni treba iskati zanjo krivcev kakor pri tistih, ki so ustvarili to stanje. — Pripeniti pa je treba še to: ako bi se ukinili razredi v smislu čl. 11. drž. osnovnšolskega zakona, ki je za nas še vedno veljaven, oziroma ako bi se ukinjali po številu prostorov, ki so v ljubljanski oblasti (razen v brežiško-sevniškem in laškem srezu) na razpolago za šolske namene, potem bi se moralo zapreti ne okrog 60, marveč preko 600 razredov. Dovolj znano je, da je v ljubljanski oblasti največja ovira za razvoj osnovnega šolstva baš nedostajanje šolskih prostorov; to nedostajanje tira danes ves tamkajšnji šolski ustroj v neko zasilnost, ki ni v prid ne ugledu šolstva ne ugledu učiteljskega, in to ne more razviti svoje šolske delay-

nosti, kakor bi bilo to potrebno za dvig narodne izobrazbe po šoli. Posledica redukcije šolskih razredov je seveda redukcija učiteljskega — a ne v Sloveniji, kakor pravi g. dopisnik, marveč le v ljubljanski oblasti. V mariborski oblasti ni ukinjen ne en razred, nasprotno so baš v smislu čl. 11. drž. osn. šolskega zakona otvori s šolskim letom 1927-1928 na novo okrog 100 (sto šestdeset) razredov, da se tako razbremenijo učitelji, ki imajo v razredih nad 80 do 180 otrok, a ki v zvezi temu kvalitativno niso poslalsali bivšega štajerskega šolstva. Z otvoritvijo teh razredov pa je dana tudi možnost, da niti en učitelj, ki je reduciran v ljubljanski oblasti, ne ostane brez službe, ako — se seveda ne kapricira na Ljubljano ali na ljubljansko okolico, ki sta po redukciji najbolj prizadeti. Za vse slučaje novo otvorenih razredov v mariborski oblasti pa se išče tudi popolna izpolnitev pogojev glede prostorov, in kakor sem poučen, se bo v največjih slučajih možnost za to izpolnitev tudi našla; gelovo pa je, da ne bo nikjer po dvakrat toliko razredov kakor prostorov, kar je žal v ljubljanski oblasti v mnogih slučajih tudi še po redukciji razredov. Taka je torej v resnici ta »velika redukcija«, to žalostno poglavje zgodovine učiteljskega trpljenja, kakor pravi g. dopisnik: po eni strani hoče omejiti razsipavanje učiteljskih moči v ljubljanski, po drugi strani pa odvzeti preveliko breme z ramen učiteljske v mariborski oblasti. Da to dosežemo, se ni treba obračati ne do te ne do one stranke za pomoč, da naj ne pustijo »zatvoriti« razredov in pometati učiteljskega na cesto, treba je marveč le, da realno podpiramo dvig našega šolstva. ne ustvarjamo Potemkinovih vasi in ne dovoljujemo protežiranemu učitelju, da lahko po celo leto postopa brez dela, pri tem ko se njegov tovariš ob isti plači trudi v razredu z nad 100 otrok. Belgrad, 15. julija 1927. Pavle Flere, šef odseka za Slovenijo v min. prosvete.

Najznačilnejša je v tem pismu obsodba esdeesarske politike nastavljanja učnega osebja. Ne potreba, ampak partizanstvo je vodilo SDS pri nastavljanju učiteljskih mest. Esdeesarski priganjač je moral dobiti službo, čeprav potrebe ni bilo in če ni bilo mesta zanj, se je moralo ustanoviti. Taka mesta so posebno cvetela v bližini Ljubljane, da so dobili službe ljudje s »široke ceste«.

To je politika zapravljanja ljudskega denarja in ubijanja prosvete. Prav je, da je uradna osebnost pribila to dejstvo.

Sporti

Ljubljana : Maribor 3:4, 1:1. Nedeljska medmestna tekma je končala s popolnoma nepričakovanim izidom, s porazom Ljubljane. Ljubljana v Mariboru ni nastopila ravno v najboljši postavi, vendar je bilo pričakovati, da bo tudi s to z lahkoto premagala Mariborčane. Prvih 20 minut je igrala Ljubljana kombinatno in tehnično zelo lepo. Nato pa je nenadoma odpovedala. Baš to, da je Ljubljana opustila kombinacijo in se omejila zgolj na prodore, je u upropastilo. Kratek potek: Ljubljana prevzame inicijativo in takoj ostro napada. V 5. minuti zabije Oman prvi gol. Maribor ripostira, sodnik spregleda Slamičev roko. Takoj zatem faul na Vodebu. Sodnik dikтира enajstmetrovko, ki je Vodeb ne izkoristi. Napadi se menjavajo. Pavlin uide, centrira Vodebu, ki zabije lep gol. Proti koncu polčasa ima Maribor krasno šanso, ki pa konča po Vodebu v outu. Ljubljana ostro napade, Doberlet solira, Koren brani sigurno gol. V drugem polčasu preide Maribor polagoma v premoč. Hreščak zalomi lepo šanso. Zatem napade Ljubljana, Camernik solira, Kirbiš brani. Ponoven napad čisti Geuer. Prosti strel Vodeba Pollak ne izkoristi. Hreščak predribla krilsko vrsto, poda Bertondiju, ki centrira Pollaku. Pollak strelja mimo Ermarka v mrežo. Maribor ostane stalno v napadu. Baumgartner poda Hreščaku, ki solira in zviša rezultat na 3:1. Ljubljana se opomore. Franzeš faulira na 16 m. Lepo podano žogo pošlje Zemljak neubranljivo v mrežo. Zopet prevzamejo Mariborčani vodstvo in ne izkoristijo mnogo sigurnih šans. Zego dobi Gabe, ki poda Doberletu. Slednji solira in izenači. Igra postaja napeta, mestoma ostra. Hreščak poda Pavlinu, ki predribla Slamiča in določi zmago Maribora. Ljubljana skuša izenačiti, Geuer brani. Tekmo je dobro sodil g. Planinšek, ki je ves čas imel igr v rokah, kar pri ostrem tempu ni bila baš lahka naloga. Publiku se je vedla kot običajno. Poset zadovoljiv. V predtekmi je rezerva SK Maribora občutno porazila prvo moštvo 8:0. Juniorji Maribora pa predpopoldne rezervo Merkurja z 6:0.

Motoklub »Ljubljana« naznanja, da se vrši v četrtrek dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v ljubljanskem dvoru, v slučaju lepega vremena pa v Mednem v gostilni Cirman odborova seja. Člani se ujudno vabijo, da tej seji prisostvojejo. Odhod izpred ljubljanskega dvora ob 8. uri zvečer. — Odbor.

JUGOSLAVIJA : ČESKOSLOVAŠKA.

V nedeljo 31. t. m. se odigra v Belgradu na Stadion SK. Jugoslavije tekma med nogometnima reprezentancama Jugoslavije in Čekoslovaške, s katero se likvidira spor med čekoslovaškim in našim savezom radi netačne odpovedi reprezentančne tekme, ki bi se bila morala vršiti na Vidov dan v Zagrebu. Čehi postavijo v reprezentančni team večinoma igralce Sparte in Slavije, jugoslovansko moštvo je sestavljeno sledeče: Mihelčič (Grad.) — Ivković (Jugosl.), Dasović (Hašk.) — Arsenijević (BSK), Premri (Viktoria), Popović (BSK) — Marajnović (BSK), Perška (Grad.), Ljuburić (Jugosl.), Bonacić (Hajduk), Sekulic (Jugosl.).

FOTOAMATERSKA KONKURENCA PRI LJUBLJSKI DIRKI

V povzdigo fotografskega sporta razpisuje Avtomobilski klub sedem nagrad za najboljše amaterske posnetke ob priliki druge dirke in gorske ocenjevalne vožnje na Ljubelj, ki se bo vršila v nedeljo 14. avgusta t. l. Splet je poljuben, vendar se pa bo pri razdelitvi nagrad oziralo v prvi vrsti na posnetke, ki predstavljajo interesantne sportne momente. Pivo darilo za najmanj tri posnetke znaša 300 Din, drugo za najmanj dva posnetka 200 Din, ostalih pet po 100 Din za najmanj en posnetek. Posnetke je vposlati sportni komisiji Avtomobilskega kluba kraljevine SHS, sekcija Ljubljana, Kongresni trg 1-1, najkasneje tekom enega tedna po izvršeni tekmi v dveh izvodih, s točnim naslovom

pošiljatelj. Nagrajeni posnetki ostanejo klubova last. Vsi gospodje amaterji, ki imajo namen udeležiti se gornje konkurence, si naj nekaj dni pred dirko preskrbijo v tajništvo Autokluba posebne legitimacije, na podlagi katerih jim bo mogoče ob progi neovirano fotografirati.

SPORTNE VESTI

Več nemških tovarn je zgradilo za svoje delavce sportne prestore, tudi kopalnice. — Belgija je dala za olimpiado 200.000 frankov. Pravijo, da je to zelo malo. Holandska pa ni dala nič. Koliko je dala Jugoslavija? — Če telovadiš čno uro, se ti zviša toplota za eno stopinjo.

Nogometna borba med Jugoslavijo in Češko. slovaško se bo vršila 31. t. m. v Belgradu. — Dunaški vseučiliščniki so igrali v Turinu proti italijanskim 2 : 3. — Argentina je premagala Uruguayce 1 : 0.

»Slovenec« je že poročal o boju med Dempseyem in Sharkeyem; že v predprodaji je dala blagajna poldrugi milijon dolarjev. Dempsey je star 32 let, Sharkey 25. D. je v zadnjih štirih letih samo enkrat boksal, Sh. v dveh letih več kot desetkrat; zato ni čudno, da so se glasile stave 3 : 2 za Sharkeya, enkrat celo 8 : 5. Kajti nič bokserju bolj ne škoduje, kakor če dolgo časa ne boksa, in nikdar doslej še ni bivil prvak težke teže priboril si prvenstvo nazaj. Tudi Tunney sedaj premalo »dela« in se zna zgodi, da bo Dempsey pravilo ovrgel in zopet postal svetovni prvak. Ker bo pa ta boj nesel ca. dva milijona dolarjev, je težko dobiti v kratkem času toliko dobro plačujočega občinstva skupaj; zato se bo moral hčeš nočes poskusiti Dempsey prej še s Paolinom. O Dempseyevi zmagi bomo še več pisali.

Sved Lundquist je 19 let star, pa je vrgl kopje 6083 m daleč, Anglež Lowe je tekel 880 yardov v 1 : 53.8, Wrinkle 220 y v 21.8; ameriški juniorji 100 y v 10. 220 y 22.2, 440 y 49.8, 880 y 1 : 55.4, 110 y lese 15, dislos 43.40, skok s palico 3.81, na daljavo 7.13. — Nurnmija so povabili v Frankfurt, pa ga fimska lahkootletška zveza pred olimpiado nikamor ne pusti. — Hoffu so odrekli amaterstvo, pa se je pritožil in izjavljal, da se bo z vsemi sredstvi branil. Če le ne bo mogel, bo šel na Poljsko za olimpijskega trenerja; vsaj vabijo ga. — Wide je težko obolel; zdravnik pravi, da najmanj eno leto ne bo smel trenirati, Wide pa pravi, da menda sploh ne več. Eden najboljših svetovnih tekačev je Wide, zelo simpatičen.

»Vi ste najčudovitejši atlet sveta«, je rekel švedski prestolonaslednik Indijanci Thorpeju, ki si je priboril na olimpiadi v Stockholmu v desetoboju nad 8400 točk. Kje zadaj so bili vsi drugi! 15 let je minulo od tedaj, in nihče ni še Thorpeja dosegel, sam je sameval na samotni višini. Kadar koli smo zagledali prvo številko 7 in ne še 8, smo vselej rekli, Thorpe je že zmeraj sam. In sedaj beremo, da se mu bliža, samevajočemu, mladi Finec Pavo Yrjola, ki smo o njem že parkrat pisali. 25 let je star, 182 cm visok, 82 kg težak, kot nalašč ustvarjen za desetbojnika. Nedavno je ta čudoviti atlet edini razen Thorpeja dosegel številko 8000; beremo 8018 točk in tudi 8018.90 in 80.18.99. Torej nad 8000 je prišel, lani je imel še 7831.03 točk. Še 400 točk ga loči od Thorpeja. Njegovi uspehi na tekmi v Helsinkih so bile: 100 m 11.7, 400 m 52.8, 1500 m 4 : 41.8, 110 m lese 16.4 (brali smo tudi 16.2, 16.48 in 16.8), skok v višino 1.85, na daljavo 6.73, skok s palico 3.20, krogla 14.27, diskos, 40.76, kopje 57.40. To je atlet!

Njegov tovariš v težki atletiki je Rigou. 10 t; tudi razred zase. Pred par dnevi je v mestu Nantes z desnico potegnil 105 kg in mu je malo manjkalo, pa bi bil zboljšal svoj lastni rekord 107 kg.

Čipke klekane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec najcenejše pri Osrednji čipkarski zadrugi Ljubljana, Kongresni trg

Vera in kultura

Velehradski kongres.

Velehrad, 23. julija.

Drugi dan kongresa se je pričel s službo božjo po kaldejskem obredu; opravil jo je generalni vikar kaldejskega patriarha škof Azis. Isti je imel takoj na to pri zborovanju prvi referat. Govoril je o primatu po nauku nestorijancev. V svoje zanimivo predavanje je vpletel mnogo reminiscenc iz svojega delovanja na Vzhodu med nestorijanci. S pretresljivimi besedami je slikal žalostno stanje nestorijanske cerkve, ki je zadnji čas izpostavljena hudemu preganjanju s strani mohamedancev. Nestorijanci teoretično ne taje primata; zelo si žele zblizanja s katoliško cerkvijo in bi bili izglej za unijo zelo veliki, da niso v zadnjem času pričeli med njimi širiti kvirni vpliv protestantje, zlasti anglikanci.

Naslednja dva referenta, P. Spačil (prof. Vzhodnega zavoda v Rimu) in dr. Lübeck (bogoslavlno profesor v Fuldi) sta razlagala, kaj uči vzhodna cerkev o sakramentih sploh in posebej o zakramentih sv. birmе, sv. pokore in sv. poslednjega olja. Njuna referata sta bila nadaljevanje snovi, ki jo je že prejšnji dan našel prof. Gordillo.

Nato je v daljšem in zelo informativnem predavanju škof d'Herbigny poročal o vernikih vzhodnega obreda v Ameriki. Na podlagi najnovejših poročil, ki jih je dobil iz Amerike, je podal mnogo dragocenega in zanimivega gradiva.

Vrsto znanstvenih predavanj tega dne je zaključil dr. Böminghaus z Westfalskega s svojim referatom o duhovnih vajah kot najprimernejšem sredstvu za pospeševanje cerkvene edinosti. Kdor hoče delati za cerkveno zedinjenje, mora predvsem sebe notranje prenoviti in s svojim življenjem pokazati lepoto in gorkoto katoliškega nauka. To prenovitev pospešujejo duhovne vaje. Predavatelj je močno poudarjal, kako je cirilmetodijska ideja važna za katoliško cerkev in za krščanstvo sploh; Slovani so poklicani, da delo za cerkveno edinost vodijo, drugi narodi se jim bodo radi pridružili k sodelovanju.

Kako skušajo poleg Angležev in Špancev tudi Nemci stopiti v krog onih resnih delavcev, ki proučujejo vzhodno cerkveno vprašanje, to je pokazal zlasti letošnji velehradski kongres. Omenili smo že včeraj izjavo, ki jo je podal v imenu breslauskega kardinala Bertrama ravnatelj semenišča dr. Fischer. Danes je zopet prof. dr. Lübeck v uvodu svojega predavanja izjavil vihar odobravanja, ko je izjavil, da hočejo nemški učenjaki složno s slovanskimi delati, za uresničenje velike ideje, ki je te dni privabila toliko inteligence na Velehrad. »Če nas rabite, pokličite nas in postavili bomo celega moža.« — Dunajska Leonova družba je pooblastila grško-katoliškega župnika Hornikiewicza z Dunaja, da kongres v njenem imenu pozdravi ter poroča, da se je Leonova družba pričela intenzivno zanimati za krščanski Vzhod in je v ta namen pred letom ustanovila posebno sekcijo. — Praška nemška teološka fakulteta je poslala na kongres profesorja dr. Winterja.

Prvikrat se je tudi zgodilo, da je na velehradskem kongresu govoril Litovec msgr. Ant.

Wiskont iz Wilne, znamenit litovski znanstvenik, ki je govoril v imenu litovskih katoliških pisateljev in obljubljal sodelovanje Litovcev. V istem zmislu je za Belorus govoril prof. J. Rešeč iz Bialystoka na Poljskem.

Danes popoldne se je med zborovanjem prečital tudi brzogovorni pozdrav ljubljanskega g. škofa. Zborovalci so škofu dr. Jegliču, ko so začuli njegovo ime, priredili posebno prisrčne ovacije.

Velehrad, 24. julija.

V soboto 23. julija je najprej o epiklezi predaval P. Severin Salaville iz Carigrada. Slovencem je znan z ljubljanskega kongresa. Za njim je predaval dr. F. Grivec o metodi delovanja za cerkveno edinost. Poudarjal je, da je to delo v živi zvezi s pospeševanjem verskega življenja in krščanske obnove med katoličani; zato je v vsakem slučaju koristno katoličanom samim. Ob vzhodnih mejah morajo katoličani dajati lep zgled krščanske ljubezni; zato je potrebna sprava med katoliškimi Poljaki in med Ukrajinci. Predavanje je bilo večkrat prekinjeno z navdušenim ploskanjem. Napravilo je tak vtisk, da je ves kongres ostal pod njegovim vplivom in da so bile vse resolucije povzete iz tega predavanja.

Popoldne so prišla na vrsto poročila o delovanju za cerkveno edinost pri raznih narodih; nato so bili še nekateri pozdravi. Miss Christich je predavala o zanimanju katoliških Angležev za krščanski Vzhod. P. Salaville je sporočil pozdrav iz Carigrada in pripovedoval, kako so mnogi grški škofje in carigradski patriarh naklonjeni cerkvenemu zedinjenju.

Kongres je bil zaključen z evharistično procesijo, katero je vodil poljski škof Przedziński, in s pontifikalno sv. mašo, katero je imel zagrebški nadškof dr. Bauer. Procesije so se v velikem številu udeležile katoliške moravske mladinske organizacije, ene v pisanih narodnih nošah, druge pa v orlovskih krojih. Na prostornem dvorišču pred cerkvijo se je vršilo zborovanje mladinskih organizacij z govori in pozdravi. V imenu Hrvatov je pozdravil nadškof Rodić, v imenu Slovencev dr. F. Grivec, v imenu Srbov pa Miss Christich. Vsi češki govorniki so poudarjali, da je cirilmetodijska ideja vodilna ideja moravske mladinske in orlovske organizacije in da se mora v tej ideji utrditi vzajemnost med katoliško slovansko mladino.

V zborovalni dvorani se je kongres zaključil z lepimi govori metropolita Šepčičkega, škofa d'Herbignya in nadškofa Prečana.

Popoldne je bilo še zborovanje strokovnjakov o programu naslednjega Velehradskega kongresa leta 1930 in o tečaju za vzhodno bogoslovje, ki naj bi se prihodnje leto vršil v Poljski. Prelatu dr. Grivecu je bilo naročeno, da s sodelovanjem poljskega škofa Sokolowskega sestavi program za ta tečaj.

Tako se je zaključil 5. kongres na Velehradu, ki je očitno dokazoval, da je delovanje v duhu sv. Cirila in Metoda živa ved ne samo med katoliškimi Slovani, marveč med vsemi katoliškimi narodi. Kongres je bil zares obenem slovanski, obenem pa je imel v najboljšem zmislu vesoljni mednarodni značaj.

no so verjeli v svojo neomejeno oblast nad dunajskim proletarijatom.

Zato pa je črni petek prinesel ravno njim najusodepolnejše razočaranje. Rad verujem, da socialisti niso v naprej nameravali streljati na redarje, ali požigati justično palačo in razne zasebne zavode, toda pred njihovimi očmi so to z najgorostasnejšo predrznostjo storili komunistični mladiči. Videl sem sam pred justično palačo, kako so mladi pobje lezli drug drugemu na ramena in razbijali okna ter zlezli potem lepo brez sleherne ovire v notranjost palače, odkoder so metali na ulico akte in opravo, potem pa še sobo za sobo zažgali. Na tisoče je bilo za njimi socialističnih delavcev, ki se presenečeno zijala prodajali, ne da so se prav zavedali, kaj se pravzaprav godi, in to je dajalo komunističnim nedoletnikom pogum, da so pričeto delo tudi vredno dokončali.

Socialistični voditelji so s strahom doznali za vse take dogodke, nezaželjene in nenameravane, zavedali so se nepreračunljive škode za vse prebivalstvo brez razlike, tudi za delavske sloje, in spoznali so vso težo odgovornosti, ki pada na njihove glave, — zato so hoteli preprečiti prelivanje krvi in pa požiganje državnega in zasebnega imetja. Bili so prepričani, da jim je treba le teatralno iti na ulico in velikodušno pogasiti v ljudskih masah ogenj strasti in maščevanja, kar bo za nje nepreračunljiv politični kapital. — In šli so med divjajoče mase, toda žalosten je bil ta njihov fiasko. Bili so pretepeni, ozmerjani, opljuvani in obetalo se jim ni nič dobrega, ako jo urnih krač ne popihajo. Zbežati so morali pred ulico, kjer so bili neomejeni gospodarji vse do tega žalostnega dne.

Ali ta nebotična blamaža jih ni še dovolj izmodrila. Napovedali so prometno stavko, s katero so napravili državljanom nepreračunljivo škodo, pa tudi tu so želi le blamaža, kajti morali so tudi to stavko predčasno in brezpogojno pretrgati. Grozila jim je namreč nevarnost, da bi v dveh dneh železnice redno vozile razun Dunaja povsod, kakor so že lepo organizirali to službo na Tirolskem in Predarlsem.

Socialisti imajo na vesti čez sto mrtvecev in nad tisoč ranjencev, milijardne škode na

imetju in pridobitku, premnogo solza in žalosti. Zaman bo ves trud, da bi odgovornost nprtili redarjem, kajti dokazano je, da so prvi streljali komunisti, prve žrtve so padle v vrstah redarjev, ki jih je silno mnogo ranjenih, a kje je na svetu policija, ki bi smela tako revolucionarno divjanje pobesnelih mas mirno gledati? Naravno je, da začne rabiti orožje, a kriv za tako prelivanje krvi je tisti, ki je moral te mase voditi, pa je bil brez moči potem, ko je množice nahujskal. — Zdi se, da se socialisti precej zavedajo te svoje odgovornosti, dasi se je bodo skušali otresti.

Pa tudi vladajoča koalicija nima povoda, da bi se svoje zmage veselila. Res je, da je modri Seipl na celi črti zmagal, da ima danes ves položaj v svojih rokah, toda to ne zbudi iz grobov toliko res povsem nedolžnih žrtev, ne popravi velikanskih škod na imetju itd. V Avstriji je danes njegova vlada trdnjša nego je bila kdajkoli poprej.

Toda Seipl se je mogel na črni petek prepričati, da so razun socialistov še druge temne sile na delu, in te so mnogo nevarnejše od prvih. Skoro želeči mora, da bi dunajske ulice zopet obvladali socialisti in da bi imel opraviti le z eno močno opozicijo, ki je za svoje delo odgovorna kulturnemu svetu. Iz tega prepričanja se porajajo načrti za bodoče vladanje te države. Morem sporočiti čitateljem »Slovenca«, da se zadnje dni veliko razpravlja problem, kako ven iz te zagate, računajoč pri tem s treznimi elementi v socialni demokraciji, in sicer povsem v smislu sklepa uvoznika v torkovi številki, ki izraža željo, »da bi velika stranka, ki jo vodi modri državnik Seipel, odločno in popolnoma zasedla svoje mesto v trdnem središču med valujočimi razrednimi četami in interesi ter da bi po tej težki dobi otvorila v obdonavski republiki dobo velikopoteznega socialnega dela.« — In v tem smislu se vrše pogajanja z vsemi strankami, — tudi s socialno demokracijo. Znamenja kažejo, da niso nade brezupne in da zmaga zdrava pamet na vseh straneh. Zato smemo reči, da je Avstrija danes na — razpotju. Dal Bog, da bi krenila na pravo pot in da ne bi, kakor naš Rajbenčan, — šla po rešitev najprej v drugo dolino.

A. G.

Po širnem svetu

† Matilda Serao.

Rim, 26. jul. Sinoči je v Napolju nenadoma umrla znamenita italijanska pisateljica in esnikarica Matilda Serao, stara 71 let.

Matilda Serao se je rodila v Patrasu 1856. Mati je bila Grkinja, oče pa Napolitanec. Spada med najplodovitejše in najslavnejše italijanske pisateljice. Spisala je nad 50 romanov, novel itd., poleg neštetič člankov in razprav po raznih listih. Vrednost njenih del je zelo različna; najbolj je zaslovela v inozemstvu s svojim socialnim romanom »Paese di Cuccagnac« (Deveta dežela), ki je izšel okoli 1900 in bil preveden domalega v vse evropske jezike. Paul Bourget ji je tedaj posvetil svoje delo »La Duchesse Bleue« in jo v predgovoru primerjal z Walterjem Scottom in Balzacom. Kasneje je Serao v Napolju ustanovila dnevnik »Il Giorno di Napoli«, ki ga je do smrti sama vodila in urejevala. Poslej se je skoraj popolnoma posvetila esnikarstvu. Le tod in tam je še napisala kako leposlovno delo, a njena umetnost ni bila več na višku in najmlajši literarni rod jo je popolnoma preziral. Po vojni je še izdala roman »Mors tuac«, v katerem opisuje razvoj italijanske duševnosti pred vojno, začasa vojne in po vojni; tendenca je pacifistična. Ob nastopu fašizma je bila Matilda Serao njegova odkrita nasprotnica, kasneje se je z njim hočeš nočeš pomirila.

BORODIN ZAPUSTI HANKAU.

v London, 26. julija. (Izv.) Po poročilu Reuterjevega urada, se je ruski boljševiški komisar Borodin vrnil v Hankau. Kantonski zunanji minister Čen je izjavil, da bo Borodin sečaj Hankau končnoveljavno za vedno zapustil.

POTRES.

v Dunaj, 26. jul. (Izv.) Danes popoldne ob četrt na 2 je bilo čutili na Dunaju lahek potres, ki je trajal tri sekunde. Lahek potres so čutili na Dunaju tudi snoči. O tem potresu ni izdal seizmografski zavod še nikakega poročila, ker je prof. Conrad na dopustu, nima pa nobenega namestnika, ki bi znal določiti ertanje aparatov. Snoči so čutili potres v dolini Murice. Ponekod so domačini in letoviščarji zbežali na ulice, ker so se bali ponovnih potresnih sunkov. O kakšni škodi ne poročajo od nikoder.

UMOR MILIJONARJA.

v Bukarešt, 26. jul. (Izv.) Med pogrebom kralja Ferdinanda je neznan storilec udrl v stanovanje znanega večkratnega milijonarja Rolualona in ga umoril. Policija je izdala obsežne odredbe, da pride na sled morilcu.

NOVO ČEŠKOSLOVAŠKO PODJETJE ZA IZDELOVANJE VAGONOV.

v Praga, 26. jul. (Izv.) Kakor znano, se bo češka tovarna za izdelovanje vagonov, ki ima svoj sedež v Avstriji, odcepila, in ustanovila samostojno češkoslovaško podjetje s sedežem v Brnu. Ustanovila se je že posebna delniška družba z obratnim kapitalom 15 milijonov Kč.

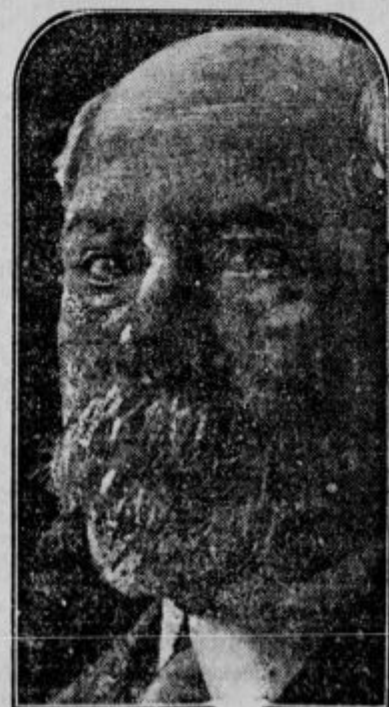
IZKOPANINE.

v London, 26. julija. (Izv.) Pri izkopavanju v Egiptu so v grobu neke egiptovske kraljice našli tudi tekočino. Ugotovili so, da je to 3% raztopina sode. To je prvi slučaj, da so našli pri izkopinah tudi vodo, ki je očitno stara že nad 6000 let.

Pri izkopavanju v Palestini so našli izven jeruzalemskega zidu 40 čevljev pod zemljsko površino, 22 čevljev širok zid, ki datira najbrže še iz makabejskih časov. V tem zidu so tudi vrata, o katerih sklepajo, da so bila vhod v trdnjavo Akra.

Romunska princezinja Helena s kraljem Mihaelom.

Francoški ministrski predsednik Poincaré.

Avstrija ~ na razpotju.

Na Dunaju, 22. julija.

Krvavi potek 15. julija je presenetil ves svet z dogodki, katerih resnost in pomen sega daleč čez ozke meje male Avstrije. »Dunajski problem«, o katerem ste razborito pisali v torkovem »Slovencu«, je neizmerno več kot to, česar pa doslej nihče na božjem svetu ni mogel niti od daleč slutiti. Moral je priti nad to sicer miroljubno mesto črni petek z vsemi grozotami, ki jih ne bom dalje opisoval, da so se vsi merodajni činitelji v vladi in opoziciji zavedli krute resnosti položaja, ki ne nosi nevarnosti samo Avstriji, marveč je enako nevaren vsemu sedanjemu političnemu in socialnemu redu vse srednje Evrope in morda še dalje čez te meje v vsej kulturni Evropi.

Omenjeni članek v »Slovencu« je bliskovito letel preko Grada po vsem nemškem svetu in je zbudil obudovanje, da v središču malega slovenskega naroda tako pravilno pojmujejo izredno resnost položaja, ki se nam je pokazal na krvavi petek in ki nam je bil dole docela neznan. Brez šale: docela neznan.

Najbolj so presenečeni tisti, ki so v prvi vrsti krivi, da je sploh prišlo do črnega petka, najbolj danes glava boli voditelje socialne demokracije, ki se strahom poprašujejo: Kako je mogoče, da smo bili tako strašno slepi?

Na dan volitev 24. aprila so slavili orgije pijanih zmagovalcev. Vse meščanske stranke so se združile proti njim, ali oni so celo pridobili tri mandate in si tako v Narodnem svetu se utrdili svoj itak močan položaj. Brez njih, ali bolje, proti njim ni mogoče ničesar pozitivnega ustvariti. V taki samozavesti so postali megalomani in nadaljevali so tudi po volitvah z demagogijo najgršje vrste, preračunljivo za podžiganje manj razsodnih mas, ki hočejo šlagerjev in krepkih fraz. Socialistični voditelji so bili do dna svojih duš prepričani, da so gospodarji delavskih mas, da so edino oni gospodarji — ulice. Morali so izzvati šele krvavi petek, da so se mogli z žalostjo pre-

pričati, kako neizmerno so se varali, in še več kot to, da so se prepričali, da so svoje blamaže pred vsem svetom povsem sami krivi.

Oprostila razsodba v schatendorfskem procesu je res nekaj nečuvnega, zlasti radi tega, ker je bilo takih razsodb zaporedoma več. Socialisti so menili, da je treba to zadnjo najhujšo oprostilo razsodbo strankarski izkoristiti, in res so pripravljali svoje mase ves teden na odpor za slučaj oprostive. Kako so si ta odpor mislili, danes še ni pojasnjeno, ali toliko je gotovo, da niso niti od daleč mislili na tako daleč segajoče posledice, kakršne so zadivljale na črni petek. In baš to je njihova velika krivda, ki se mora maščevati nad njimi samimi.

Niti socialisti, še manj meščanski sloji niso mogli slutiti, da se istočasno pripravljajo na pravcato revolto tisti življi, ki se nemoteno gibljejo v tej najbolj demokratični evropski državi. To so — komunisti, ki jih v Avstriji doslej niso resno upoštevali nikoli. Komunizem je veliko bolj razširjen med Čehi, v Avstriji pa ni mogel pri nobenih volitvah doseči niti količnika. — Ali tu je takih nevarnih elementov z vseh koncev sveta, ki se ne udeležujejo volitev, da bi število razburjalo vladajoče kroge in tudi socialistično opozicijo, pač pa rujejo na skrivnem in pripravljajo trenotek, ko pšenica na mah požene njihovo klasje kvšku. Tukaj izdajajo dnevnik »Die rote Fahne«, ki je čisto boljševiški in ki tega niti najmanj ne prikriva. Da dobiva ta list iz sovjetskega poslanstva in iz njihove trgovske reprezentance vse možne podpore, to je obče znano. Komunisti so kupili na Alserstrasse krasno palačo, kjer imajo svoje središče in kjer se zbirajo tudi znani komunisti celega sveta, ne da bi jih bil doslej kdo pri tem oviral in jih vsaj malo poprašal, kaj imajo tam iskati. Ščitili so jih čelo socialisti, češ, da jim tako narekuje demokratsko načelo, v resnici pa zato, ker so smatrali komunizem na Dunaju za povsem nenevarno igraro. Tako stra-

Gospodarstvo

Janko Jovan:

Naše žito.

Kakor sem že pred tednom omenil, položaj na žitnem svetovnem trgu ni še pojasnjen, ker glavni produktijski kraji še niso pričeli z žetvijo. Pojasnjen pa je precej položaj na našem žitnem trgu, kolikor zadeva pšenico, rž, ječmen in oves, ker so ti pridelki po večini že spravljani s polja. V preteklem tednu je dospelo že več vagonov nove pšenice v naše mline, ki so pričeli takoj s predelavo. V normalnih letih se je prva pšenica, ki je dospela v mline neposredno po mlačvi, porabljal izključno za mešanje s staro pšenico, ker je nova vsebovala prevelik odstotek vlage in tudi sicer ni bila še sposobna, da bi se mleviski produkt porabil za pečenje. Splošno se misli, da je pšenica z dovršeno mlačvijo dokončala svoje življenje, vendar temu ni tako. Ne gre le za to, da se višje odstotek vode po sušenju zmanjša, temveč zrno z mlačvijo svojega življenja ni še dovršilo in se še več tednov dalje razvija, predno popolnoma dozori in se ves kemični proces v razvoju ne konča. Letos se zdi, da je z dozoritvijo izjema. Predčasno zorenje je vsled velike vročine velik del tega, kar se v zrnu vrši, ko je že ločeno od rastline, dovršilo na zrnu še pred žetvijo. Mleviski izdelki dajo letos ne le prvovrstno moko po barvi, temveč tudi po vsebini, vsled česar testo lepo vzhaja in mora kruh tudi najbolj razvajeni okus povsem zadovoljiti. To pa ne velja le o močni bački pšenici, temveč splošno se lahko trdi, da so naše pšenice vseh provenijenc prvovrstne kakovosti.

Slavonska pšenica pri nas ni bila na najboljšem glasu. Kupovali so jo trgovci in mlinarji, vendar ne, da jo meljejo samo, temveč le kot primes k trdi bački in zlasti poljski pšenici. Potiska »jekleno trdac« pšenica vsebuje najvišji odstotek lepiva (Kleber), ki odloča boniteto moke; vendar jo niti mlini niso radi samo mleti, še manj pa peči iz njene moke same pekli kruh, ker jim je bila »premočna«. Pomešana z mehko slavonsko ali domačo pšenico pa je dala najizvrstnejše mlevske izdelke. Letos je slavonska pšenica izjemoma tako dobre kakovosti, ima efektivno težo 80 kg in daje tako izvrstno moko, da ni prav nobenega razloga kupovati jo kot mešanico k boljši pšenici, temveč vsebuje vse lastnosti, ki jih dobra pšenica mora imeti, vsled česar je tudi moka iz letošnje slavonske pšenice same prvovrstna. To dejstvo je velikega pomena radi nižje cene slavonske pšenice, kakor tudi radi verjetnosti, da bode inozemstvo nakupilo v Bački in ob Tisi, kolikor bo dobilo pšenice.

Prya za bačko pšenico je ona iz Baranje. Baranjska pšenica je navadno za spoznanje mehkejša od bačke, vendar se v trgovini ni delalo med obema glede cene razlik in se tudi pri dobavi ni gledalo navadno preveč rigorozno, če je kdo mesto prve, drugo dobil. Če je bila ta razlika že v normalnih letih tako mala, je umljivo, če je letos tudi baranjska pšenica zelo dobre kakovosti. Takoj za baranjsko pride po kvaliteti na vrsto sremska pšenica. Sremska pšenica je imela naravno vedno prednost pred slavonsko in je dosegala višjo ceno. Sremsko pšenico so kupovali naši mlini za primes k trdi bački, vendar so jo mleti tudi samo. Vse vrline, ki sem jih omenil glede letošnje pšenice sploh, grejo tudi sremski. Tako po barvi kot po hektoliterski teži je dala zelo lepe uspehe in bode popolnoma lahko nadomestila bačko.

Najmanj priljubljena pri nas je bila srbska pšenica, da si nekateri kraji n. pr. okolica Sme-

dereva, kjer pridelujejo zelo dobro zrno. Odvratnost od srbske pšenice pa ni potekala od kakovosti zrna, temveč v prvi vrsti od previsokega odstotka tujih primesi, kajti Srbi so spravljali na trg žito, ki je vsebovalo 6% in še več grahorja, kokalja in drugih tujih semen. V Srbiji sami to ni igralo nikake vloge, drugače pa pri nas, kjer je v veljavi še Codex alimentarius, vsled česar je marsikateri slovenski trgovec in mlinar, ki je uvažal srbsko žito, imel neljube posledice pred sodiščem. Vsalet vojnih reparacij je vlada naročila iz Nemčije tisoče čistilnikov in jih razdelila med producete. Ugodna posledica se že kaže. Če bode blago letos tako, kakor kažejo dobljeni zoreli, bode letos naš trgovec in mlinar mirno lahko kupoval pšenico iz Srbije. Pšenica iz okolice Smedereva že letos drobnozrnata, lepobarvana in ima kakor pšenica drugih naših domačih provenijenc hektolitersko težo 80 kg in čez, pri tem pa primesi niti 2%, kar jo bode usposobilo, da si zagotovi dostop na naša žitna tržišča. Zorovec pšenice iz Mačve nisem še videl, vendar domnevam, da je tudi pridelek iz Mačve kakor drugod prvovrsten.

Bosanska pšenica nam je bila pred vojno manj poznana. Železniško omrežje v Bosni, ki mu je nekdanja Madžarska odrejala smer proti Budimpešti, gravitira tarifarno zelo ugodno k Sloveniji, vsled česar je gotovo, da bode prišlo letos dosti bosanske pšenice v naše mline, kar gotovo ne bode v škodo, ker je kvaliteta letošnje bosanske pšenice izvrstna, železniška tarifa pa radi manjše razdalje ugodna.

Tudi naša domača pšenica je letos zelo lepa. Tudi domačo pšenico so kupovali naši mlini le za primes k bački pšenici. Slovenija je žal po žitu pasivna, vsled česar pride razmeroma le malo domače pšenice na trg, a kar jo pride, je dobro iskana in da zlasti v mešanici z bačko prav dobre mlevske izdelke. Naš kmet ne hiti v prodajo pšenice. Navadno se pojavi na našem domačem trgu šele v pozni spomladi, ko se more že s precejšnjo gotovostjo sklepati o nastopni letini, vsled česar v jesenski seziji dovoz domačega žita sploh ne pride v poštev.

Gorenje vrstice sem napisal, da tudi naše ljudstvo dobi vpogled v domačo produkcijo in to tembolj, ker imamo leto, kakor sem že večkrat omenil, z izrednimi razmerami. Navadno so se naše trgovske in mlinarske firme naslanjale le na dotok bačke in banatske pšenice, letos pa jim prvovrstna kvaliteta vseh drugih provenijenc žita omogočuje, da dobe povsem vredno nadomestilo tudi v slavonski, baranjski, srbski, sremski in bosanski pšenici. Razume se seveda, da je treba trg, trgovce in trgovske posredovalce dobro poznati. Kdor pa vlača trg v osebnem oziru, temu ni treba strahu, da bi ga motili stvarni pomisleki. Omenil sem že, da bo letos inozemstvo rado posegalo po naših žitnih pridelkih zlasti po pšenici. To zanimanje inozemstva pa bode moralo imeti za posledico, da se naša vojvodinska žitnica predčasno izprazni in pa, da se bode cene bačke in banatske pšenice lahko v cenji dvignile. Poznavanje žitnih vrst drugih provenijenc pa bo lahko naši trgovini kašipot, kje naj išče za sebe potrebščine.

Pred tednom dni sem že omenil, da čaka kmet izboljšanja cen in, da smatram to kmetovo pričakovanje upravičenim. Dasi je medtem preteklo komaj osem dni, moram konstatirati, da se je moje domnevanje popolnoma uresničilo, kajti tekom tega tedna so cene pšenice ne le vsaj za 10 Din pri 100 kg poskočile, temveč kljub tej po- višani cenji danes blaga primanjkuje. Danes notira pšenica paritete postaje v okolici Ljubljane 335 do

340 Din (»Slovenec« pred tednom je pogrešno zabeležil notacijo 100 Din nižje).

Glede koruze so danes še poročila prav tako črna, kot pred tednom dni. Padavine ni! Posleda tega je, da se cena v koruzi tudi stari dviga, za novo koruzo pa se že danes zahtevajo v dobavi december, januar cene, kakor trgujemo danes staro koruzo.

Izkušnje so zopet dokazale, da naš producent, četudi ni posvečen v zakulisne borzne spekulacije, vendar do gotove mere sam umeva razsoditi položaj in imamo trgovci sami priložnost od njega se učiti.

Splošna stavbna družba, d. d. v Mariboru sklicuje nov občni zbor na dan 4. avgusta ob 11. v prostorih Fale v Mariboru. Dnevni red ostane neizpremenjen (gre za znižanje kapitala).

Pota naše zunanje trgovine. Iz letnega poročila novosadske trg. ind. in obrtne zbornice posem- namo zanimive, do sedaj neobjavljene podatke o načinu transporta uvoženega in izvoženega blaga, in sicer za leto 1925. Uvoz je znašal 1.925.000 ton ali 854.400 ton ali 56,5 % po morskih ladjah 307.300 ton ali 20,2 % ter po rečnih ladjah 852.100 ton ali 23,3 % vsega uvoza, ki je znašal 1.513.800 ton. Izvoz pa je znašal: po železnici 2.478.700 ton ali 56,3 % vsega izvoza, po morskih ladjah 1.071.500 ton ali 24,3 %, po rečnih ladjah 853.300 ton ali 19,4 %; skupaj ves izvoz 4.898.500 ton. Celokupni promet je torej znašal: po železnici 3.328.100 ton ali 56,4 %, po morskih ladjah 1.378.800 ton ali 23,2 % ter po rečnih ladjah 1.205.400 ton ali 20,4 % skupaj 5.912.300 ton. Da je izvoz na morskih ladjah večji kakor uvoz, je pripisovati predvsem velikemu izvozu cementa (okoli 300.000 ton). Za prejšnja leta podaja poročilo podatke samo za Donavo, ki pride v poštev pri izvozu na rečnih ladjah: leta 1923. je bilo uvoženih po Donavi 18,4 % blaga v našo državo, leta 1924. že 19,2 %, 1925. pa 23,3 %; lani pa je narasel ta odstotek na 32,3 %; izvoz je znašal po Donavi leta 1923. 6,6 % vsega izvoza, leta 1924. 8,7 %, leta 1925. 19,4 % in lani 17,4 % vsega izvoza. Skupno je znašal delež trgovine po Donavi leta 1923. 0,8 % cele trgovine, leta 1924. 1,1 %, leta 1925. 2,0 % in lani isto toliko. Iz tega se vidi rastoč pomen Donave v naši zunanji trgovini. Približno polovica vsega blaga uvoženega po Donavi je bila uvožena na naših ladjah (ali državnih ali privatnih). Po tujih ladjah smo izvozili lani 58 % vsega izvoza po Donavi nampram 48 % v letu 1925. Dočim se torej delež naše plobove pri uvozu drži stalno na 50 %, je ta pri izvozu lani padel za 10 % v korist inozemskih družb. Padel je izvoz na državnih ladjah (od 345.000 ton v letu 1925. na 234.000 ton lani).

Članom sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani. Ljubljanska podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva namerava tudi letos naročiti za svoje člane čebulice, gomoljnice in trajnice za jesensko saditev od dobrih in solidnih trdk z Holandskega in Nemčije. Kačere vrste so za naše razmere najboljše, je opisano v 6. in 7. številki letošnjega »Sadjarja«, stran 87. Materijal se bo oddajal članom po lastni nabavni ceni. Cene bodo približno iste kakor lanske leto. Naročila sprejemata tajnik podružnice (Kmetijska družba) ali pa blagajnik. Privoz št. 3-I., najkasneje do 5. avgusta t. l. — Tajnik.

Dohodki od neposrednih davkov in pribitkov. V prvih štirih mesecih tega leta so znašali dohodki neposrednih davkov in pribitkov 400.1 milij. Din nampram 604,3 milij. določenih v proračunu. Lani v prvih 4 mesecih so znašali dohodki 453,3 milij. Din, proračun za to dobo 521,4 milij. dinarjev. Nampram lanskemu letu so torej dohodki padli za 20 % bili so 33 % manjši kakor proračun. Najbolj so padli direktni davki, vojnica in komorski pribitek. Davek na poslovni promet je dal v prvih 4 mesecih letos 56,05 milij. Din nampram 58,3 milij. Din v isti dobi lani in nampram 73,3 milij. Din proračunanih.

Pribitek nemške državne pošte. Kakor poročajo iz Berlina, znaša čisti dobiček nemške državne pošte 125,8 milij. Din, kar pa še zaozasta za proračunsko svoto in zato se zvišajo poštni pristojbine.

Italijanske finance. Le'o 1926-1927 izkazuje prebitok v znesku 405 milijonov lir. V tem finančnem letu se je zmanjšal državni notranji dolg za 7 milijard lir.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje v gozdnih kompleksih šumskih uprav na Bledu, v Bohinjski Bistrici in Kranjski gori prodajo okoli 30.880

plm³ izdelanega smrekovega lesa, potem okoli 90 plm³ smrekovih drv in slednjč okoli 130 plm³ smrekovih, ter 245 plm³ bukovih drv. Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dode pri direkciji šum v Ljubljani, je vložiti do 31. avgusta 1927, do 11. ure dopoldne pri isti direkciji. Ponudbe morajo biti kolpovane s kolkom 100 Din ter opremljene z 10% varščino. Predmetna pojasnila dajejo direkcija šum v Ljubljani in šumske uprave na Bledu, v Bohinjski Bistrici in Kranjski gori.

Borza

DENAR.

26. julija.

Na današnjem sestanku ni bilo znatnejših izprememb. Dunaj je bil zaključen po 8.01 in 8.00875. Italija po 309.125 in 309. V Berlinu kljub mali razliki ni prišlo do prometa. Narodna banka je dajala sledeče devize: Praga, Curih, London in Newyork; privatna ponudba Dunaja je bila precejšnja in tudi Italije je bilo dosti na trgu, tako da se vsa ni mogla plasirati. Promet je bil najznatnej v devizah: Curih, London in Praga. Tudi na mednarodnem trgu ni prišlo danes do znatnejših izprememb.

Ljubljana. (V oklepajih zaključki.) Devize: Amsterdam 22.76—22.82 (22.79), Berlin 13.525—13.53, Budimpešta 9.91—9.94 (9.925), Curih 10.935—10.965 (10.95), Dunaj 7.994—8.024 (8.01, 8.00875), London 275.80—276.60 (276.20), Newyork 56.70—56.90 (56.80), Pariz 223.25 bl., Praga 168.20—169 (168.60), Trst 308.07—310.06 (309.125, 309). — Valute: dolar 56.20 den., avstr. šiling 8.03 bl., Kš. 167.75 bl.

Zagreb. Amsterdam 22.76—22.82, Berlin 13.515—13.545, Italija 307.93—309.93, London 275.80—276.60, Newyork 56.70—56.90, Pariz 222—224, Praga 168.20—169, Dunaj 7.9935—8.0235, Curih 10.935—10.965.

Curih. Belgard 9.1375, Pešta 90.45, Berlin 123.45, Italija 28.24, London 25.21, Newyork 519.375, Pariz 20.315, Praga 15.38, Dunaj 73.07, Bukarešt 3.145, Sofija 3.755, Varšava 58, Amsterdam 208, Madrid 88.60.

Dunaj. Devize: Belgard 12.4925, Kodanj 189.95, London 34.49, Milan 38.64, Newyork 710.55, Pariz 27.80, Varšava 79.32. — Valute: dolarji 709.90, angl. funt 34.47, franc. frank 27.95 lira —, dinar 12.52, češkosl. krona 21.07.

Praga. Devize: Lira 183.50, Zagreb 59.35, Pariz 132, London 163.80, Newyork 33.75.

Trst. Zagreb 32.33—32.36, London 89.25—89.35, Pariz 71.90—72.10, Newyork 18.36—18.39, Curih 352—356, Albanija 355—359, Dunaj 253.75—263.75.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posojilo 84 den., vojna odškodnina 342 den., Celjska 197—199, Ljublj. kreditna 147—150, Praštediona 850 den., Stavbna 55 den., Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 85—85.75, vojna odškodnina 343.50, avg. 344—346, sept. 346.50—348, Hrv. esk. zaklj. 94, Hipobanka zaklj. 56, Jugobanka zaklj. 91, Praštediona zaklj. 850, Sečarana 475—480, Slavonija 16—17.50, Trbovlje 450—470, Vevče 135—142.50.

Dunaj. Don.-savski-jadr. 77.30, Živno —, Alpine 40.10, Greinitz 7.—, Kranjska industrijska —, Trbovlje 55.90, Hrv. esk. —, Leykam 11.60, Jugobanka 11.25, Hip. banka —, Avstrijske tvornice za dušik —, Gutmann 29.50, Mundus 170.75, Slavex —, Slavonija 1.90.

Trst. Tržaški Lloyd 735, Adria 165, Dalmacija 114, Oceania 105, Trinkovč 251, Assicurazioni generali 3620, Ririnione Adriatica a in b 1860, Cement Split 175.

BLAGO:

Ljubljana. Les: trami fko. nakl. postaja 4 vag. zaklj. po 250; drva bukovka fko. vag. meja 5 vag. zaklj. 22; tendenca neizpremenjena. — Dež. pridelki: tečaj za ostali neizpremenjen; tendenca je nadalje čvrsta; zaključkov ni bilo. — Eksekutivni nakup: trami merkantilni 3-4, 4-100, 5-50, 4-5, 5-200, 6-200, 7-200, kompletira se z označenimi dimenzijami, fko. nakl. postaja zaključek 290.

Novi Sad. Pšenica: bačka 78—79 kg 301—302.50, bačka 79 kg 302.50—307. — Oves: bački 192—195, sremski 187—190, banatski 197.50—200. — Koruza: bačka 190—195, bačka postavljena v Sisak 192.50—195. — Moka: bačka 440—450, bačka 0 445, bačka 2 417.50—422.50, bačka 5 375—380.50, bačka 6 335—345, bačka 7 275—285. — Otrobi: sremski v juta vrečah 160—165, sremski 8 165.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

27

— Ali vas niso dohitieli?
— Ne. Saj tudi niso mislili na zasledovanje. Tako sem jih prestrašil z ognjem in ugnal s postom, da so menda prav radi ostali sami. Skozi tri dni niso niti pomolili nosu iz jurte. Potem so sicer prišli ven, a mene bi bili morali prav daleč iskati. Ko sem se rešil četini, so se mi noge zacelile in postale prav lahke. Tako dobro sem hodil, da sem prekoračil vso stepe, ne da bi se ustavil.
— Ali ste hodili vedno peš?
— Kakopa! Saj tam ni tako, kakor na deželni cesti. Nikogar človek ne sreča, in četudi ga sreča, ne bo vedno vesel tovarišije. Četrti dan svojega potovanja sem dohitel nekega Čuvaša.¹ Gonil je sam pet konj in mi je rekel: — Zajaši katerega.
A imel sem slutnje in nisem hotel jahati.
— Zakaj pa ste se ga bali?
— Kako bi vam rekel... zdel se mi je nekam nezanesljiv; tudi nisem mogel razumeti, kakšne vere je. To pa je v stepi najhujša reč. Prav bedast je bil ta Čuvaš: — Le na konja, — mi je kričal, — da bo krajši čas, skupaj bova jahala.
Rekel sem:
— Kdo pa si? Nemara nimaš niti Boga?
— Kako to? — je rekel, — ne: samo tatar je brez boka,² tatar kobilo je,³ jaz pa imam bok.
— Kdo pa je tvoj Bog? — sem rekel.
— Zame je vse bok, — mi je dejal, — solnce je bok, mesec je bok in tudi zvezde so bok. Zakaj ne bi imel bok?
— Vse... mm... praviš, da je vse zate Bog. Kaj pa Jezus Kristus, — sem rekel, — ta pa ni zate Bog?

— Ne, je dejal, — on je tudi bok in Bogorodica je bok —, tudi Nikolajč je bok.
— Kakšen Nikolajč je to? — sem vprašal.
— No, ta, ki enkrat pride pozimi, enkrat pa poleti.⁴
Pohvalil sem ga, da tako časti ruskega Nikolaja Čudotvorca.
— Le časti ga vedno, — sem rekel, — ker je ruskega pokolenja, — in malo da mu nisem nasedel. Mislim sem že, da je kristjan, in sklenil, da bom z njim potoval. A Čuvaš je še pravočasno postal klepetav in se izdal.
— Seveda, — je rekel, — Nikolača tudi častim. Pozimi sicer ne molim k njemu, a poleti mu dam vedno dvajset kopejk, da bi mi kravice dobro čuval. Tako je! Sicer pa se ne zanašam samo nanj. Tudi Keremetji poklonim mladega bika.⁵
Takrat sem se razhudil.
— Kako pa si upaš, — sem mu rekel, — ne zanašati se na Nikolaja Čudotvorca? Njemu, ruskemu svetniku, daš samo dvajset kopejk, svojemu mordovskemu⁶ maliku Keremetji pa daruješ celega bika! Poberi se, — sem mu rekel, — ne maram te, zaniči se ne peljem s teboj, če tako slabo častiš Nikolaja Čudotvorca.
Nisem ostal pri njem. Odkorakal sem proč in hudo pritisnil. Preden sem se ustavil, sem že zagledal tretji dan proti večeru vodo in ljudi. Skril sem se zavoljo večje varnosti v travo in pričel gledati, kakšni ljudje so to? Bal sem se namreč, da ne bi padel zopet še v slabše ujetništvo, a videl sem, da si ljudje hrano kuhajo... To so gotovo kristjani, — sem si mislil. — Prilezel sem še bližje in zagledal, da se prekrizavajo in pijejo vodko. Zdaj ni bilo nobenega

dvoma, videl sem Ruse! Skočil sem takoj iz trave in stopil pred nje. Izkazalo se je, da so ribiči, bili so na lovu.⁷ Prijazno so me sprejeli, kakor se spodobi za rojake in so rekli:
— Pij vodko!
Odgovoril sem:
— Saj sem se čisto odvalil te pijače, dragi prijatelj, ker sem tako dolgo živel med tatari.
— No, nič zato, — so mi rekli, — tukaj si med svojimi ljudmi, se boš že zopet privadil. Pij! Natočil sem si čašico in si mislil:
— No, pa naj bo, v božjem imenu, na čast vrnitvi! — in sem izpil. Ribiči, dobri fantje, so me vedno silili.
— Pij še! — so rekli, — glej ga, kakšna mevža je postal brez vodke.
Privoščil sem si še eno čašico, postal sem jako zgovoren in sem jim vse povedal: odkod sem, kje sem bil in kako sem živel. Celo noč sem sedel ob kresu, jim pripovedoval in pil vodko. Zelo sem bil vesel, da sem zopet v sveti Rusiji. A potem, proti jutru, ko je že pričel ogenj ugašati in so zaspali skoro vsi, ki so me poslušali, — mi je rekel eden izmed njih:
— Ali imaš potni list.
Rekel sem:
— Ne, nimam ga.
— Če ga nimaš, — mi je rekel, — te bodo vtaknili v mestu v ječo.
— No, če je tako, — sem rekel, pa ne grem od vas nikamor. Tukaj menda lahko živi človek brez potnega lista?
On pa je odgovoril:
— Pri nas lahko živi človek brez potnega lista, a umreti ne sme.
— Vprašal sem:
— Zakaj pa ne?
— Kako pa naj te pop vpiše, — mi je rekel, — če si brez potnega lista?

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheehan, Nodlag. Povesti ruskega dekleta 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Ljudsko-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hiti cesarja Montezuma (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorentzini, Storček in njegovo buharsko življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregelj, Otoci solina (v tisku).

¹ Deloma pravoslavni, deloma muslimanski napol-poganski narod ob Volgi, ki šteje nekaj čez en milijon.
² Čuvaš slabo govori ruski.
³ Konjsko meso jedo samo muslimani.

⁴ Pravoslavna cerkev časti sv. Nikolaja razen decembra tudi v maju, na dan prenosa njegovih ostankov v Bar v Italiji. Sv. Nikolaj je najbolj priljubljen svetnik.
⁵ Keremet je finski bog, ima svoje svete hrastove gaje.
⁶ Mordov je ime dvamilijonskega ogrsko-finskega naroda ob Volgi. Romar zamenjava Mordvo in Čuvaše, ker so vsi napol-pogani.

⁷ Ob ustju Volge. Vodka je žganje.

Cerkveni vestnik

Tridnevna na čast sv. Ignacija se obhaja v cerkvi sv. Jožefa prihodnji četrtek, petek in sobota. Vse tri dni je zjutraj ob 6 sv. maša z blagoslovom, zvečer ob pol 8 kratek govor in blagoslov. Prihodnjo nedeljo se bo slovesno obhajal god sv. Ignacija, ustanovitelja Družbe Jezusove.

Naše dijaštvo

SPORED

počitniškega tečaja Slovenske dijaške zveze na gori Oljki od 8. do 11. avgusta 1927.

SLOVANSKA ORIENTACIJA.

Prvi dan, torek dne 9. avgusta.

I. Slovanski svet, predava g. Fran Terseglav.

II. Slovanski narodi kot agrarni narodi; ideja slovenskega agrarizma, predava g. prof. Evgen Jarc.

III. Vrednote in poslanstvo Slovanov, predava g. dr. Čibej.

Drugi dan, sredo, dne 10. avgusta.

I. Cerkev in Slovani, predava rektor dr. Fr. Lukman ali dr. Franc Kovačič.

II. Stališče svete stolice in naše delo. Predava stud. theol. Hladnik.

Tretji dan, četrtek, dne 11. avgusta.

Politične razmere Slovanov. Predava g. dr. Anton Korošec.

Slovenske narodne manjšine. Predava g. dr. Ehrlich ali poslanec Smodej.

Tečaj se vrši pod osebnim vodstvom g. min. na razpol. dr. Antona Korošca. Podrobnejše informacije bodo še objavljene v »Slovencu«.

Fantje, udeležite se tečaja v čim večjem številu! Polovična vožnja za vse vlake izjemni S. O. S. je dovoljena. Vsi stroški so preračunani za vse tri dni samo na 25 Din za osebo.

Prijave sprejema cand. med. Podpečan, Spodnja Hudičja pri Celju.

Vse informacije glede tečaja daje J. Krošelj, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna II.

Predsednik.

Knjige in revije

»Socialna Misel«. Pred kratkim je izšla nova številka te lepe revije in sicer za mesec julij in avgust. Na uvodnem mestu objavlja dr. Korošec nekaj impresij iz svojega nedavnega obiska v Bolgariji, ki je vzbudil v vsej javnosti toliko pozornosti. F. G. ugotavlja v članku »V začetku volivne borbe« mirno in objektivno uspehe, ki jih ima pokazati parlamentarna delegacija SLS v razpušeni narodni skupščini ter zavrača več očitkov, ki jih ji predbacivajo politični nasprotniki. Dr. Tomišek končuje svojo razpravo »Človeška družba in zločini«, dr. Jeraj pa objavlja velesanimivo studijo o krizi Slovanstva. Dr. Gantar zaključuje zanimiv esej o naših prvih sociologih. Dr. Velečič objavlja referat o fašističnem »ustavi dela«, ki bo gotovo vzbudil pozornost zlasti glede na to, ker nam daje vpogled v prezanimiv poizkus ustvaritve popolnoma svojevrstnega družabnega reda v Italiji, ki utede roditi odmev tudi po ostali Evropi. Dr. Fd. Goršič referira o strokovnem pouku vojnih invalidov v Sloveniji, Fr. Erjavec pa nadaljuje svoj pregled zgodovine delavskega gibanja na Slovenskem, v katerem je prišel sedaj do ene najzanimivejših epizod, to je do anarhističnega gibanja med slovenskim delavstvom. Jako pester in bogat je tudi pregled, v katerem opozarjamo zlasti na zunanje politični pregled, na referat o novi Kristanovi knjigi, na poročilo o svetovni gospodarski konferenci ter na prezanimivo dr. Čampova poročilo o ogromnem razmahu nemškega zadružništva. »Socialna misel« ne nastopa z nučno reklamo, a si je s svojim tehtnim in solidnim delom vendarle pridobila ugled ene prvih naših revij. Glede na to, da je sploh edina slovenska publicistična revija za obravnavanje aktualnih političnih, kulturnih, socialnih in gospodarskih vprašanj, pa danes preko nje pač ne more noben izobraženec več. Ponovno opozarjamo nanjo vso našo javnost (cena 50 Din letno, uprava v Jugoslovanski tiskarni, Ljubljana).

Polzvedovanja

Izgubljeno. V soboto dne 23. t. m. zvečer je bila izgubljena na cesti med Podbrezjami in Podnartom ženska ročna torbica s precejšnjo vsoto denarja in važnimi listinami. Najditelj naj proti nagradi vrne torbico ali sporoči svoj naslov upravi »Slovenca«.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 810, Breslau 822.6, Praga 848.9, Stuttgart 879.7, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1111.

Sreda, 27. julija.

Praga: 20.10 koncert, 21.20 zabavna glasba, 22.20 prenos iz Bratislave. — Stuttgart: 20. sinfončni koncert — Brno: 20.20 koncert, 21. starobna godba na pihala. — Rim: 21.10 sinfončni-koralni koncert. — Berlin: 18.40 predavanje: Zdravo in bolno srce, 19.05 o pomenu tekom po Nürnbergu, 22.30 ogrska glasba. — Dunaj: 19.25 ravnanje s sadjem za prodajo. — Varšava: večerni koncert, 22.30 prenos od Rydza.

Četrtek, 28. julija.

Praga: 20.10 vesel večer, 21.30 šaloigra, 22.20 prenos iz Narodnega doma v Vinohradih. — Stutt-

gart: 20.15 poljuden orkestralni koncert, 21.15 vesel večer. — Brno: 19. koncert, 20. vesel večer. — Rim: 21.10 orkestralni in vokalni koncert. — Berlin: 21. 22.30 godba. — Varšava: 20.30 vesel večer.

Petek, 29. julija.

Praga: 20. 21.15 koncert, 22.20 reproducirana glasba. — Brno: 20.40 pesmi s klavirjem, 21. godba. — Rim: 21.10 instrumentalni in vokalni koncert. — Berlin: 20.30 sinfončni koncert, 22.30 večerna godba. — Dunaj: 20.05 koncert dunajskega sinfončnega orkestra. — Varšava: 20.30 večerni koncert.

Sobota, 30. julija.

Breslau: 20.15 večerna zabava, 22.15 godba. — Praga: 20.10 operetna glasba, 21. koncert, 22.20 koncert vojaške godbe. — Stuttgart: 20.15 komorna glasba. — Brno: 19. koncert, 20. poje oktet, 21. koncert tamburašev, 22.20 koncert vojaške godbe. — Rim: 21.10 prenos iz gledališča. — Berlin: 22.30 godba. — Dunaj: 19.45 opereta. — Varšava: 20.30 koncert, 22.30 prenos od Rydza.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 26. julija 1927.

Višina barometra 308*8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm za 24 h		
Ljubljana (dvorec)	7	767.1	16.2	85	E 1	0		25.6	13.1
	14	764.7	25.4	52	E 2	4			
	21	764.5	21.8	63	NE 1	0			
Maribor		767.4	17.0	90	SW 4	8		25	13
Zagreb		766.6	21.0	61	SE 2	0		27	15
Belgrad	8	766.0	21.0	65	mirno	0		28	14
Sarajevo		762.2	22.0	48	NE 6	0		28	13
Skopje		764.3	24.0	43	W 4	1		32	17
Dubrovnik		761.6	25.0	32	mirno	0		30	18
Split		762.2	26.0	44	NE 6	0		33	23
Praga	7	767.3	15.0	—	mirno	0		32	13

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za sredo, 27. julija: Lepo vreme, močno zvišanje temperature.

Hektografični aparati, zvitki, masa, črnilo, trakovi

se dobé vedno po konkurenčnih cenah pri

LUD. BARAGA, LJUBLJANA

SELENBURGOVA UL. 6/I. Telefon štev. 2980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Proste službe

UČENEC

za večjo trgovino z mešanim blagom na deželi, se takoj sprejme. Pogoji: zdrav ter najmanj 2 razreda srednje šole. Ponudbe na upr. pod 5669.

Mesarski in prekaževalski vajenec z dežele

se sprejme takoj pri Albinu Pokelšek, mesarju v Trbovljah.

VAJENCA

sprejemam za sedlarsko obrt. Alojzij Brecljnik, Gosposvetska cesta 18.

KUHARICA!

Sprejme se na večjem posestvu blizu Ljubljane do 45 let stara kuharica, ki je vajena tudi kmečke kuhe in je bila v službi na deželi, ter zna peči kruh, ter da je poštena, pridna, zanesljiva in mirna. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Dopisi na upravnitvo pod »Poštena št. 5684«.

Mesar. učenec

krepak in pošt. staršev, se takoj sprejme. Naslov v upravi pod št. 5816.

PRODAJALKA

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Spretna in poštena«. 5790

Službe iščejo

URADNIK

verziran v vseh pisarniških poslih išče namestitve. Nastop takojšen. Ponudbe pod »Vestene«.

UČENKE

v trgovini na deželi. — Naslov pove uprava Slovenca pod št. 5814.

plač. natakariče

Iščem službo. Naslov v upr. pod 5812.

Organist in cerkvenik

oženjen, z večletno prakso, želi službe. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Nastop takoj« št. 5788

Kdo kupi?

Gasilno društvo Bela cerkev proda **KOMPLETNO GODBO** na pihala, 20 instrument. Za takojšnjo dobavo imamo cirka 30 vagonov hrastovih odpadkov za kurjavo, z žico povezan. Cena po dogovoru. »ZORA«, parna žaga v Črnomlju. 4005

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Židovska 4.

Prodaj štalažo

4x2.50, pult 4 m dolg in pisalno mizo za 1300 dinarjev. Polzvedbe pri upravi tega lista samo do 31. t. m. pod št. 5818.

Pletilni stroj

št. 8/22 cm prodam za 400 Din le onemu, ki je v pletilstvu že izučen. Ravniharjeva ul. 5, Ljub.

Šivalni stroj

močan in dobro ohranjen, se proda za 1500 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5811.

Kdo proda?

Maline kupuje Lovro Sebenik, Ljubljana — Knezova ulica.

AUTOBUS

rabljen, dobro ohranjen, 15—20 sedežni, kupim. — Ponudbe na Slovenca pod šifro »Omnibus«.

Stanovanja

ODDAM SOBO event. sprejemem dijake. Naslov v upr. pod 5815.

Čedno

STANOVANJE

v novi hiši se takoj odda ob cesti v Tomačevo za dobo šest let za 9000 Din. Soba, kuhinja in pritlikline. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5804.

Naša obrt

KOLESARJI!

Znižane cene. Oglejte si zalogo dvokoles najfinišnega tipa Tribuna, Rekord, Schampion, Striva, Bianki, Fafor, Peria, Diamant še od 1300 — naprej. Pnevmatika Dunlop, Michelin. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana

Tovarna dvokoles in otroških vozilcev.

POPRAVILA

Mehanik IVAN LEGAT specializist za pisarniške stroje

Maribor, Vetrinjska ul. 30 Telefon int. 434.

Priporoča se trgovina z železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana Zaloška cesta.

POLJEDELCI!

PŠENICO

RŽ

JEČMEN

kupuje najdražje trvdka A. VOLK, veletrgovina žita, Ljubljana, Resljeva cesta 24.

Inserirajte v

„Slovenca“!

Posestva

Dvonedstropna HIŠA v sredini mesta zaradi odstopovanja ugodno na prodaj. — Stanovanje na razpolago. — Naslov pove uprava lista pod št. 5765.

TRGOVCI, POZOR!

Prodaj dobro idočo **TRGOVINO** z mešanim blagom v lepem, prometnem kraju, brez konkurence, priporočljivo za starejše trgovce, kateri trgujejo tudi z lesom; potrebna je osebna pravica za gostilno. Lepa hiša je lik farne cerkve, potreben kapital za hišo in inventar 150.000 Din. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Brez konkurence 5710«.

Vnajem

LOKAL

dam brezplačno v najem **KROJACU**, kateri bi šival za trgovino. Prednost imajo dobri krojači z dežele. Ponudbe na upr. Slov. pod »Konfekcija v Ljubljani«.

Pouk

Pouk na daljavo

(Fernstudien) v vseh inž. oddelkih, tudi trgovina in kolonijalno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

B. C. I. Travellers' cheques

Potovalni čeki Banca commerciale Italiana

v ital. lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih nudijo vse ugodnosti gotovine in so prosti njene slabe strani.

Zahtevajte jih pri svoji banki, predno nastopite potovanje.

BORAKS

v kristalih — angleški

Svinčene barve „Bleiberger“

minij, glajenka mleta, glajenka v luskinah, glajenka lekarniška, belina v prahu, Kremserjeva belina.

Gorska kreda bavarska

po najnižjih dnevnih cenah stalno v zalogi.

Tehniška komercijalna družba,

Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 6.

Telefon 21-38. Brzjavke: Tekode.

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom težke izgube našega ljubljene očeta in soproga, gospoda

Ignacija Hvastija

izrazili svoje sočutje, se najsrčneje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo prečastitemu g. župniku za tolažilne obiske v bridkih zadnjih urah, pevskega zboru Kat. prosv. društva in Premelčevemu kvartetu za gniljive žalostinke, gasilnemu društvu za častno spremstvo in vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti. Bog plačaj!

Savije, dne 26. julija 1927.

Žalujoča rodbina.

Velezanimio

je ilustrirani, popularni

»Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave.

Posamezni izvidi po 8 Din.

Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I.,

Pestalozzigasse 6/14.

KNJIGOVEZNICA K.T.D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II

priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogovrstnih salda-konti, štrac, journalov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve, blagajniške bloke i. t. d.

Maline

kupuje vsako množino, tudi cele vagone trvdka

„ALKO“, družba z o. z.

oddelek za brezalkoholne pijače

Ljubljana, Kollizej

MAJONI - JEVO

GISSHÜBELSKO

SLATINO

IMA V ZALOGI

A. ŠARABON

LJUBLJANA

GLAVNA ZALOGA TU- IN INOZEMSKIM

MINERALNIH VODA

MAJONI - JEVO

GISSHÜBELSKO

SLATINO

IMA V ZALOGI

A. ŠARABON

LJUBLJANA

GLAVNA ZALOGA TU- IN INOZEMSKIM

MINERALNIH VODA

MAJONI - JEVO

GISSHÜBELSKO